

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
ОДЕСЬКИЙ ІНСТИТУТ**

Кафедра управління, фінансів та адміністрування

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри _____
(підпис)

к.е.н., доцент кафедри

Мінакова Олена Олександрівна
(вчене звання, науковий ступінь, ПІБ)

« _____ » _____ 2026р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

**на тему: «Розробка та реалізація інвестиційної стратегії
підприємства (на прикладі ТОВ «Гормолзавод»)»**

Виконав:

студент групи ІН18-9-22-Б1УБ(4,0д)
(шифр групи)

Освітньої програми: «Менеджмент»

Спеціальності: 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)

Франко Дмитрій Сергійович
(ПІБ студента)

(підпис студента)

Керівник: к.е.н., доцент кафедри

Жовняк Ольга Вікторівна
(вчене звання, науковий ступінь, ПІБ)

(підпис наукового керівника)

2026 р.

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Одеський інститут
Кафедра управління, фінансів та адміністрування

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність: 073 Менеджмент

Освітня програма: «Менеджмент»

«Затверджую»

Завідувач кафедри _____
(підпис)

к.е.н., доцент кафедри Мінакова О.О.
(вчене звання, науковий ступінь, ПІБ)

« ____ » _____ 2026р.

Завдання
на кваліфікаційну роботу студента
Франка Дмитрія Сергійовича
(прізвище, ім'я, по батькові)

1.Тема кваліфікаційної роботи «Розробка та реалізація інвестиційної стратегії підприємства (на прикладі ТОВ «Гормолзавод»)»

Керівник кваліфікаційної роботи: к.е.н., доцент кафедри Жовняк О.В.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи на попередній захист:
Травень 2026 р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (рекомендовані науковим керівником та відповідним методичним забезпеченням /окремі аспекти роботи, обсяги роботи/)

У процесі виконання роботи використано нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань інвестиційної діяльності та стратегічного управління, статистичні матеріали, фінансова звітність ТОВ «Гормолзавод», а також аналітичні дані відкритих джерел.

Рекомендовано застосування сучасних методів економічного аналізу, зокрема горизонтального та коефіцієнтного аналізу, SWOT- та PEST-аналізу, економіко-статистичних методів, а також методів оцінювання ефективності інвестиційних проєктів (NPV, IRR, PI).

Обсяг роботи визначено відповідно до вимог методичних рекомендацій і становить 74 сторінки друкованого тексту, включаючи таблиці, рисунки та формули.

Структура роботи передбачає вступ, три розділи (теоретичний, аналітичний та прикладний), висновки та список використаних джерел.

4. Необхідний графічний та аналітичний матеріал за темою дослідження у 21 таблиці та 5 рисунках.

5. Календарний план виконання кваліфікаційної роботи

№ п/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строки виконання		Примітки
		Планові	Фактичні	
1	2	3	4	5
1.	Збір та опрацювання наукових джерел і нормативно-правової бази	грудень 2025	грудень 2025	Проведено аналіз літератури
2.	Вступ	січень 2026	січень 2026	Узгоджено з науковим керівником
3.	Розділ 1. Теоретико-методичні засади формування інвестиційної стратегії підприємства в умовах сучасної економіки	січень 2026	січень 2026	Теоретична частина завершена
4.	Розділ 2. Комплексна оцінка та аналіз інвестиційного розвитку підприємства ТОВ «Гормолзавод»	лютий 2026	лютий 2026	Проведено аналітичні розрахунки
5.	Розділ 3. Стратегічні напрями вдосконалення та реалізації інвестиційної політики ТОВ «Гормолзавод»	березень 2026	березень 2026	Розроблено практичні пропозиції
6.	Висновки	квітень 2026	квітень 2026	Сформовано підсумки дослідження
7.	Оформлення списку використаних джерел	квітень 2026	квітень 2026	Перевірено відповідність вимогам
8.	Подання роботи на перевірку науковому керівнику	квітень 2026	квітень 2026	Роботу подано
9.	Попередній захист кваліфікаційної роботи	травень 2026	травень 2026	Допуск до захисту

АНОТАЦІЯ

Франко Дмитрій Сергійович. «Розробка та реалізація інвестиційної стратегії підприємства (на прикладі ТОВ «Гормолзавод»)» - Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» - Одеський інститут ПраТ «ВНЗ «МАУП». Одеса, 2026.

Актуальність теми дослідження визначається зростаючою роллю стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємств у сучасних умовах розвитку національної економіки. У період трансформаційних змін, посилення конкуренції та нестабільності зовнішнього середовища ефективність функціонування підприємств значною мірою залежить від здатності формувати обґрунтовану інвестиційну політику та реалізовувати довгострокові напрями розвитку. Саме інвестиції виступають ключовим інструментом модернізації виробництва, впровадження інноваційних технологій, підвищення продуктивності праці та забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Метою кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних положень і розроблення практичних рекомендацій щодо формування та реалізації інвестиційної стратегії підприємства на прикладі ТОВ «Гормолзавод», спрямованої на підвищення ефективності його діяльності та забезпечення сталого економічного розвитку.

У процесі дослідження використано комплекс **загальнонаукових і спеціальних методів**, зокрема аналіз і синтез, порівняльний та економіко-статистичний методи, метод моделювання, SWOT-аналіз, а також графічні методи для узагальнення й візуалізації результатів.

Ключові слова: *інвестиційна стратегія підприємства, інвестиційна привабливість, фінансова стійкість, ефективність інвестицій, інноваційний розвиток, стратегічне управління.*

ANNOTATION

Franco Dmytrii Serhiiovych. «Development and Implementation of an Enterprise Investment Strategy (on the Example of LLC ‘Hormolzavod’)» — Manuscript.

Qualification thesis for obtaining the educational qualification level of Bachelor — Odesa Institute of PJSC "Higher Educational Institution "IAPM" (Interregional Academy of Personnel Management). Odesa, 2026.

The relevance of the research topic is determined by the increasing role of strategic management of investment activities of enterprises in the modern conditions of national economic development. In the period of transformational changes, intensification of competition, and instability of the external environment, the efficiency of enterprise functioning largely depends on the ability to formulate a well-grounded investment policy and implement long-term development directions. Investments serve as a key instrument for production modernization, implementation of innovative technologies, increasing labor productivity, and ensuring the financial stability of an enterprise.

The purpose of the qualification thesis is to generalize theoretical provisions and develop practical recommendations for the formation and implementation of an enterprise investment strategy based on the example of LLC “Hormolzavod”, aimed at improving its operational efficiency and ensuring sustainable economic development.

In the course of the research, of general **scientific and special methods** was used, including analysis and synthesis, comparative and economic-statistical methods, modeling, SWOT analysis, as well as graphical methods for summarizing and visualizing the results.

Key words: *enterprise investment strategy, investment attractiveness, financial stability, investment efficiency, innovative development, strategic management.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ	
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ	
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ	10
1.1. Економічна сутність інвестицій та концептуальні підходи до формування інвестиційної стратегії підприємства	10
1.2. Особливості формування та реалізації інвестиційної стратегії підприємства в умовах інноваційно-орієнтованого розвитку	19
1.3. Методичні підходи та аналітичні інструменти оцінювання ефективності інвестиційної стратегії підприємства	25
РОЗДІЛ 2	
КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОГО	
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГОРМОЛЗАВОД»	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика та стратегічний аналіз діяльності ТОВ «Гормолзавод»	30
2.2. Комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємства та його фінансової стійкості	47
2.3. Комплексна діагностика ефективності інвестиційної стратегії підприємства ТОВ «Гормолзавод»	52
РОЗДІЛ 3	
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ	
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТОВ «ГОРМОЛЗАВОД»	56
3.1. Концептуальні засади формування інвестиційної стратегії підприємства в сучасних умовах господарювання	56
3.2. Напрями вдосконалення інвестиційної стратегії підприємства ТОВ «Гормолзавод»	60
3.3. Економічне обґрунтування заходів щодо підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємства	63
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71

ВСТУП

Актуальність теми дослідження визначається зростаючою роллю стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємств у сучасних умовах розвитку національної економіки. У період трансформаційних змін, посилення конкуренції та нестабільності зовнішнього середовища ефективність функціонування підприємств значною мірою залежить від здатності формувати обґрунтовану інвестиційну політику та реалізовувати довгострокові напрями розвитку. Саме інвестиції виступають ключовим інструментом модернізації виробництва, впровадження інноваційних технологій, підвищення продуктивності праці та забезпечення фінансової стійкості підприємства.

У сучасній економіці інвестиційна стратегія розглядається як складова загальної стратегії розвитку підприємства, що визначає пріоритетні напрями вкладення фінансових ресурсів, способи їх залучення та механізми забезпечення економічної ефективності. Вона формує основу для прийняття управлінських рішень щодо розширення виробничих потужностей, оновлення матеріально-технічної бази, диверсифікації діяльності та підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку. У зв'язку з цим розробка інвестиційної стратегії потребує системного підходу, який враховує внутрішні можливості підприємства, тенденції розвитку галузі, фінансові ризики та перспективи економічного зростання.

Особливої актуальності питання формування інвестиційної стратегії набуває для підприємств харчової промисловості, зокрема молочної галузі, яка відіграє важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки країни та стабільності агропромислового комплексу. Сучасні виклики, пов'язані з підвищенням вимог до якості продукції, необхідністю впровадження енергоефективних технологій, розширенням асортименту та посиленням конкуренції на внутрішньому і зовнішньому ринках, зумовлюють потребу у впровадженні ефективних інвестиційних рішень. У таких умовах підприємства

повинні здійснювати стратегічне планування інвестиційної діяльності, орієнтуючись на довгострокові результати та підвищення економічної результативності.

Вагомий внесок у дослідження проблем інвестиційного розвитку підприємств зробили провідні українські та зарубіжні науковці, які розробили теоретичні та методичні підходи до формування інвестиційної політики, оцінювання ефективності інвестицій та управління інвестиційними ризиками. Разом із тим сучасні економічні умови потребують подальшого вдосконалення підходів до формування інвестиційної стратегії з урахуванням специфіки діяльності конкретних підприємств, рівня їх фінансового потенціалу та особливостей галузевого розвитку.

Практичний інтерес до дослідження обумовлений необхідністю забезпечення стабільного розвитку підприємств у довгостроковій перспективі, що досягається шляхом ефективного використання інвестиційних ресурсів та реалізації стратегічних управлінських рішень. В умовах інтеграції України до світового економічного простору особливого значення набуває здатність підприємств адаптуватися до змін ринкового середовища, підвищувати інноваційну активність та забезпечувати конкурентні переваги на основі раціонального управління інвестиційними процесами.

Метою кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних положень і розроблення практичних рекомендацій щодо формування та реалізації інвестиційної стратегії підприємства на прикладі ТОВ «Гормолзавод», спрямованої на підвищення ефективності його діяльності та забезпечення сталого економічного розвитку.

Для досягнення поставленої мети в роботі передбачено вирішення таких **завдань**:

- дослідити економічну сутність інвестицій та інвестиційної стратегії підприємства;
- визначити особливості формування інвестиційної стратегії в умовах інноваційного розвитку економіки;

- обґрунтувати методичні підходи до аналізу та оцінювання інвестиційної діяльності підприємства;
- здійснити стратегічний аналіз господарської діяльності ТОВ «Гормолзавод»;
- провести оцінку інвестиційної привабливості підприємства;
- визначити перспективні напрями інвестиційного розвитку підприємства;
- розробити практичні рекомендації щодо вдосконалення інвестиційної стратегії досліджуваного підприємства;
- оцінити економічну ефективність запропонованих інвестиційних рішень.

Об’єктом дослідження є інвестиційна діяльність підприємства ТОВ «Гормолзавод».

Предметом дослідження виступають теоретичні, методичні та прикладні аспекти формування і реалізації інвестиційної стратегії підприємства в сучасних умовах господарювання.

Інформаційною базою дослідження слугували нормативно-правові акти України, статистичні матеріали, фінансова звітність підприємства, результати економічних досліджень, наукові публікації українських та зарубіжних учених, а також аналітичні матеріали щодо розвитку інвестиційної діяльності підприємств.

У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових та спеціальних **методів**, зокрема:

- аналіз і синтез — для вивчення економічної сутності інвестиційної діяльності;
- порівняльний метод — для оцінювання ефективності інвестиційних рішень;
- економіко-статистичний метод — для аналізу фінансових показників підприємства;
- метод моделювання — для прогнозування можливих напрямів

інвестиційного розвитку;

- SWOT-аналіз — для визначення сильних і слабких сторін підприємства та оцінювання впливу факторів зовнішнього середовища;
- графічний метод — для наочного відображення результатів дослідження.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання розроблених рекомендацій у діяльності ТОВ «Гормолзавод» з метою підвищення ефективності інвестиційної діяльності, оптимізації використання фінансових ресурсів та зміцнення конкурентних позицій підприємства на ринку. Запропоновані підходи можуть бути застосовані також іншими підприємствами харчової промисловості для вдосконалення власної інвестиційної політики та забезпечення сталого розвитку.

Структура кваліфікаційної роботи визначена логікою дослідження і складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

1.1. Економічна сутність інвестицій та концептуальні підходи до формування інвестиційної стратегії підприємства

У сучасних умовах розвитку національної та світової економіки поняття інвестицій посідає провідне місце серед економічних категорій, що визначають динаміку функціонування підприємств та перспективи їх стратегічного розвитку. Активізація інвестиційних процесів є одним із ключових чинників модернізації виробництва, впровадження інноваційних технологій, розширення ринків збуту та підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. В умовах нестабільного економічного середовища, зростання вартості ресурсів і необхідності підвищення ефективності управління капіталом питання раціонального використання інвестиційних ресурсів набуває особливої актуальності.

Інвестиції характеризуються складною економічною природою та багатофункціональністю, оскільки вони охоплюють широкий спектр фінансових, матеріальних і нематеріальних ресурсів, що спрямовуються на забезпечення довгострокового розвитку підприємства. У сучасній науковій літературі інвестиції розглядаються не лише як механізм отримання прибутку, а й як інструмент забезпечення технологічного оновлення, підвищення продуктивності праці, екологічної безпеки та соціально-економічної стабільності підприємства [17]. З огляду на це інвестиційна діяльність підприємства повинна здійснюватися на основі системного підходу та відповідати стратегічним цілям його розвитку.

Етимологічно термін «інвестиції» походить від англійського слова invest,

що означає вкладення ресурсів з метою отримання економічного або іншого позитивного результату в майбутньому. Таким чином, ключовою характеристикою інвестицій є їх довгострокова спрямованість та орієнтація на створення доданої вартості, що забезпечує стійке функціонування підприємства та формування його конкурентних переваг на ринку.

Відповідно до чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиції визначаються як «усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект» [11]. Зазначене визначення відображає комплексний характер інвестицій та охоплює різні види ресурсів, які можуть використовуватися для розвитку виробничої, фінансової або інноваційної діяльності підприємства.

У міжнародній практиці поняття інвестицій також має широке трактування. Згідно з положеннями міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, інвестиції розглядаються як активи, що утримуються підприємством з метою отримання доходу у вигляді дивідендів, відсотків, роялті або інших економічних вигід, а також для зростання вартості капіталу чи зміцнення ділових зв'язків із партнерами [25]. Такий підхід підкреслює стратегічну роль інвестицій у забезпеченні фінансової стабільності підприємства та формуванні довгострокових конкурентних переваг.

Водночас окремі нормативно-правові акти містять більш конкретизоване визначення інвестицій, що акцентує увагу на їх економічній і юридичній сутності. Так, відповідно до положень Податкового кодексу України, інвестиції трактуються як господарські операції, пов'язані з придбанням основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав або цінних паперів за рахунок фінансових чи матеріальних ресурсів [25]. У цьому випадку основна увага приділяється формам здійснення інвестиційних операцій та їх правовому регулюванню в межах господарської діяльності підприємства.

Аналіз наведених підходів свідчить про те, що категорія «інвестиції» має

багатовимірний характер і може розглядатися з позицій економічної, фінансової, правової та управлінської науки. Різноманітність трактувань обумовлена складністю самого процесу інвестування, який включає планування, фінансування, реалізацію та контроль інвестиційних проектів. Крім того, інвестиції можуть здійснюватися у різних формах і напрямках залежно від стратегічних цілей підприємства.

У сучасних умовах господарювання ефективність інвестиційної діяльності підприємства значною мірою залежить від здатності керівництва формувати обґрунтовану інвестиційну стратегію, яка забезпечує узгодження інвестиційних рішень із загальною стратегією розвитку підприємства. Саме інвестиційна стратегія визначає напрями використання фінансових ресурсів, рівень інвестиційних ризиків, строки реалізації проектів та очікувані економічні результати.

З огляду на багатогранність інвестиційних процесів виникає необхідність систематизації різних видів інвестицій за певними класифікаційними ознаками. Така класифікація дозволяє більш чітко визначити структуру інвестиційної діяльності підприємства, оцінити ефективність використання ресурсів та сформувати оптимальну інвестиційну політику. У подальшому доцільно розглянути основні критерії класифікації інвестицій у табличній формі, що дасть можливість узагальнити різні підходи до їх групування та використання в практичній діяльності підприємства.

Таблиця 1.1

Систематизація видів інвестицій за основними класифікаційними критеріями

Критерії класифікації інвестицій	Характерні форми та різновиди інвестицій
1	2
За напрямом вкладення капіталу	Матеріально-виробничі (реальні), фінансові активи, інноваційно-інтелектуальні ресурси
За способом участі інвестора у реалізації проекту	Безпосередні (прямі) інвестиції, опосередковані (портфельні) вкладення
За формою власності інвестиційних ресурсів	Інвестиції державного сектору, приватного бізнесу, комбіновані (спільні) вкладення
За тривалістю інвестиційного циклу	Поточні (короткострокові), стратегічні (довгострокові) інвестиції

Продовження таблиці 1.1

1	2
За територіальною спрямованістю інвестування	Внутрішні (національні), зовнішні (міжнародні) інвестиції
За рівнем інвестиційного ризику	Консервативні (з мінімальним ризиком), помірні, ризикові (спекулятивні) вкладення
За джерелами формування інвестиційних ресурсів	Власний капітал підприємства, залучені фінансові ресурси, кредитні кошти

Джерело: узагальнено та систематизовано автором на основі [19].

Різноманітність підходів до трактування категорії «інвестиції» сприяє формуванню цілісної системи взаємопов'язаних понять, що деталізують окремі напрями інвестиційних процесів та забезпечують ефективне управління ними на рівні підприємства. До ключових термінів, які характеризують інвестиційну сферу діяльності суб'єктів господарювання, доцільно віднести:

- інвестиційну стратегію;
- інвестиційну політику;
- інвестиційний портфель;
- інвестиційну діяльність.

Кожна із зазначених категорій має власне теоретичне обґрунтування та практичне значення, однак у контексті стратегічного розвитку підприємства центральне місце посідає саме інвестиційна стратегія. У наукових дослідженнях інвестиційну стратегію інколи ототожнюють із загальною стратегією підприємства або розглядають її як складову фінансової чи інноваційної стратегії. Проте такий підхід не завжди відображає реальну сутність інвестиційних процесів, оскільки інвестиційна стратегія має власні цілі, інструменти та механізми реалізації.

У практичній діяльності підприємства інвестиційна стратегія повинна враховувати галузеві особливості функціонування бізнесу, рівень фінансових можливостей, ризиковість інвестиційного середовища та перспективи розвитку ринку. Вона визначає пріоритетні напрями вкладення ресурсів, формує довгострокові орієнтири розвитку виробництва та забезпечує збалансоване зростання вартості підприємства. Основною відмінністю інвестиційної

стратегії від загальної стратегії підприємства є її спрямованість на управління інвестиційними потоками, оптимізацію структури капіталу та забезпечення економічної ефективності інвестиційних рішень.

Стратегію підприємства доцільно розглядати як комплексну систему управлінських рішень, що визначає перспективні напрями розвитку господарської діяльності та забезпечує досягнення стратегічних цілей підприємства. У наукових працях доктора економічних наук Сумець О.М. стратегія підприємства характеризується як багатокomпонентне поняття, яке охоплює такі основні аспекти [32]:

- сукупність організаційно-економічних заходів, спрямованих на досягнення довгострокових цілей розвитку підприємства з урахуванням його ресурсного потенціалу та впливу факторів зовнішнього середовища;
- стратегічний курс діяльності підприємства, що визначає напрями його функціонування та розвитку в конкурентному середовищі;
- концептуальну модель ведення бізнесу, орієнтовану на формування стійких конкурентних переваг;
- систему управлінських дій і рішень, спрямованих на ефективний розподіл ресурсів і реалізацію стратегічних пріоритетів підприємства.

Таким чином, стратегія підприємства виступає інтегрованою моделлю управління його розвитком, яка поєднує довгострокові цілі, ресурси та механізми їх реалізації в умовах динамічного економічного середовища. Вона забезпечує узгодженість між різними напрямками діяльності підприємства та створює основу для досягнення стабільних економічних результатів.

Водночас загальна стратегія розвитку підприємства є більш широкою категорією порівняно з інвестиційною стратегією, оскільки охоплює комплекс взаємопов'язаних функціональних стратегій. До найбільш поширених функціональних стратегій, які формують систему стратегічного управління підприємством, належать:

- маркетингова стратегія;
- виробнича стратегія;

- інноваційна стратегія;
- фінансова стратегія;
- кадрова стратегія;
- інвестиційна стратегія.

У науковій літературі питання визначення місця інвестиційної стратегії в системі функціональних стратегій підприємства залишається дискусійним. Деякі дослідники розглядають інвестиційну стратегію як складову фінансової або інноваційної стратегії, тоді як інші підкреслюють її самостійний характер та стратегічну значущість для забезпечення економічного розвитку підприємства. Така різноманітність підходів свідчить про складність інтеграції інвестиційної стратегії в систему стратегічного управління та необхідність врахування специфіки діяльності конкретного підприємства, рівня його інвестиційного потенціалу та умов функціонування ринку.

З огляду на це виникає потреба у систематизації наукових підходів до визначення сутності інвестиційної стратегії та її ролі в діяльності підприємства. У таблиці 1.2 наведено узагальнені підходи різних дослідників до трактування поняття «інвестиційна стратегія», що дозволяє більш повно розкрити зміст цієї категорії та визначити її місце в системі стратегічного управління підприємством.

Таблиця 1.2

**Порівняльна характеристика наукових підходів до визначення
сутності інвестиційної стратегії підприємства**

Автор	Перефразоване визначення поняття «інвестиційна стратегія»	Основний зміст підходу
1	2	3
Сумець О.М.	Інвестиційна стратегія розглядається як система довгострокових управлінських рішень, спрямованих на формування та реалізацію інвестиційних напрямів розвитку підприємства з урахуванням його ресурсного потенціалу та змін у зовнішньому середовищі	Орієнтація на стратегічне управління розвитком підприємства
Бланк І.О.	Інвестиційна стратегія визначається як комплексна програма діяльності підприємства, яка забезпечує ефективне використання інвестиційних ресурсів, досягнення фінансової стабільності та зростання вартості бізнесу у довгостроковій перспективі	Ефективне управління інвестиційними ресурсами
Воронка О.З.	Інвестиційна стратегія трактується як складова загальної стратегії підприємства, що визначає напрями вкладення капіталу, механізми фінансування інвестиційних проєктів і забезпечує узгодження інвестиційних рішень із загальними цілями розвитку підприємства	Узгодження інвестиційної діяльності із загальною стратегією
Портер М.	Інвестиційна стратегія розглядається як інструмент формування конкурентних переваг підприємства шляхом раціонального розподілу ресурсів та реалізації інвестиційних ініціатив, спрямованих на підвищення ефективності діяльності	Забезпечення конкурентоспроможності підприємства
Єгорова О. В., Дорогань- Писаренко Л. О., Тютюнник Ю. М.	Інвестиційна стратегія визначається як система заходів щодо планування, організації та контролю інвестиційної діяльності підприємства з метою забезпечення його економічного розвитку та фінансової стійкості	Планування та контроль інвестиційної діяльності
Друкер П.	Інвестиційна стратегія розглядається як управлінський механізм, який забезпечує оптимальне використання ресурсів підприємства для досягнення довгострокових результатів і підвищення ефективності господарської діяльності	Досягнення довгострокових результатів

Джерело: систематизовано та узагальнено автором на основі [2; 5; 10; 32; 36; 37].

Отже, узагальнення наукових підходів до визначення сутності інвестиційної стратегії дозволяє зробити висновок, що вона являє собою складну багаторівневу систему управлінських рішень, спрямованих на

досягнення стратегічних цілей підприємства шляхом ефективного використання інвестиційних ресурсів. Така система формується на основі комплексного аналізу внутрішніх можливостей суб'єкта господарювання та зовнішніх факторів економічного середовища, а також передбачає застосування сучасних методів планування та контролю інвестиційної діяльності. Інвестиційна стратегія не може розглядатися як другорядний елемент управління, оскільки вона виступає невід'ємною складовою загальної стратегії розвитку підприємства та визначає напрями його довгострокового економічного зростання. Недостатня увага до формування та реалізації інвестиційної стратегії може призвести до зниження фінансової стійкості підприємства, втрати ринкових позицій і зменшення ефективності господарської діяльності.

Незважаючи на різноманітність підходів до визначення функцій інвестиційної стратегії, її основне призначення залишається незмінним — забезпечення стабільного функціонування підприємства, підвищення ефективності використання капіталу та досягнення стратегічних показників результативності. У цьому контексті науковці виокремлюють низку ключових завдань, які забезпечують ефективне управління інвестиційними процесами на підприємстві.

По-перше, важливим завданням інвестиційної стратегії є реалізація та контроль виконання стратегічних цілей підприємства, що передбачає узгодження інвестиційних рішень із загальною концепцією розвитку організації. По-друге, суттєве значення має об'єктивна оцінка інвестиційного потенціалу підприємства, яка дозволяє визначити наявні ресурси, їх ефективність та можливості подальшого використання для досягнення максимальних економічних результатів. По-третє, інвестиційна стратегія повинна характеризуватися гнучкістю та здатністю адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі, що забезпечує своєчасне реагування на нові виклики та економічні можливості.

Не менш важливим завданням є мінімізація інвестиційних ризиків та

забезпечення їх раціонального управління, оскільки інвестиційна діяльність завжди пов'язана з невизначеністю та можливими фінансовими втратами. Крім того, інвестиційна стратегія передбачає розроблення альтернативних сценаріїв прийняття управлінських рішень, що дозволяє підприємству бути готовим до різних варіантів розвитку подій та забезпечує стабільність його функціонування. Важливим аспектом також є проведення системного аналізу інвестиційних проектів, оцінювання їх економічної доцільності та вибір найбільш ефективних напрямів вкладення капіталу.

Суттєве значення для підприємства має підвищення рівня конкурентоспроможності на основі ефективної інвестиційної діяльності. Саме завдяки впровадженню інвестиційних проектів підприємство може модернізувати виробництво, впроваджувати інноваційні технології, підвищувати якість продукції та розширювати ринки збуту. Водночас важливо забезпечити узгодженість інвестиційної стратегії з іншими функціональними стратегіями підприємства, зокрема фінансовою, інноваційною та маркетинговою, що сприяє досягненню синергетичного ефекту в управлінні господарською діяльністю.

Слід зазначити, що перед практичною реалізацією інвестиційної стратегії необхідно здійснити ґрунтовний процес її формування, який включає послідовність взаємопов'язаних етапів. Відповідно до наукових досліджень Патлая В.І., процес розроблення інвестиційної стратегії передбачає визначення періоду стратегічного планування, проведення аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, формування інвестиційних цілей і визначення джерел фінансування інвестиційних проектів [22].

На наступних етапах здійснюється розроблення інвестиційної програми, що включає конкретні проекти та напрями їх реалізації з урахуванням фінансових можливостей підприємства. Важливим елементом є також контроль виконання інвестиційних заходів та своєчасне коригування стратегічних рішень відповідно до змін у зовнішньому середовищі. Завершальним етапом формування інвестиційної стратегії є її інтеграція в

загальну систему стратегічного управління підприємством, що забезпечує узгодженість інвестиційних рішень із довгостроковими цілями розвитку організації.

Таким чином, інвестиційна діяльність є невід'ємною складовою функціонування підприємства в умовах сучасної економіки, що характеризується високим рівнем конкуренції, швидкими технологічними змінами та необхідністю постійного оновлення виробничого потенціалу. У таких умовах жодне підприємство не може забезпечити стабільний розвиток без чітко сформованої інвестиційної стратегії, яка визначає напрями використання фінансових ресурсів і створює передумови для підвищення ефективності господарської діяльності.

Інвестиційна стратегія тісно взаємодіє з іншими функціональними стратегіями підприємства, проте водночас зберігає відносну самостійність і специфічні інструменти реалізації. Її формування є складним і багатоетапним процесом, що потребує врахування галузевих особливостей діяльності підприємства, рівня його фінансового потенціалу та стратегічних пріоритетів розвитку. Ефективне впровадження інвестиційної стратегії забезпечує досягнення довгострокових економічних результатів, підвищення конкурентоспроможності підприємства та зміцнення його позицій на ринку.

1.2. Особливості формування та реалізації інвестиційної стратегії підприємства в умовах інноваційно-орієнтованого розвитку

У сучасних умовах трансформації економічного середовища та посилення конкурентної боротьби підприємства змушені приділяти особливу увагу формуванню ефективної інвестиційної стратегії, яка здатна забезпечити їх довгострокову стабільність і підвищення результативності діяльності. Інвестиційна стратегія розробляється з урахуванням специфіки функціонування конкретного підприємства, його ресурсного потенціалу,

галузевих особливостей і стратегічних пріоритетів розвитку. Саме тому процес її формування потребує комплексного підходу, що передбачає інтеграцію фінансових, виробничих та інноваційних рішень.

Важливим чинником ефективної реалізації інвестиційної стратегії є її узгодженість із загальною стратегією підприємства, а також із функціональними напрямками управління, зокрема інноваційною, фінансовою та виробничою політикою [5]. Такий взаємозв'язок забезпечує цілісність стратегічного управління та дозволяє підприємству більш ефективно використовувати наявні ресурси для досягнення стратегічних цілей. У цьому контексті інвестиційна стратегія виступає інструментом забезпечення розвитку підприємства, модернізації виробництва та впровадження нових технологічних рішень.

Вибір конкретного типу інвестиційної стратегії значною мірою визначається стратегічними орієнтирами підприємства, рівнем його фінансової стійкості, масштабами діяльності та станом зовнішнього середовища. Загальна стратегія підприємства виступає базовим фактором, що формує напрями інвестиційної діяльності та визначає обсяги, структуру і джерела інвестиційних ресурсів. У зв'язку з цим інвестиційна стратегія повинна бути гнучкою, адаптивною та здатною реагувати на зміни економічної ситуації, ринкової кон'юнктури та технологічних тенденцій.

Наукові дослідження свідчать, що формування інвестиційної стратегії безпосередньо пов'язане з вибором операційної стратегії підприємства, яка визначає характер його розвитку та масштаби інвестиційної діяльності. Залежно від умов функціонування підприємства та стадії його життєвого циклу можуть застосовуватися різні типи стратегічної поведінки, які впливають на напрями інвестування та темпи зростання виробничого потенціалу [24].

Так, стратегія обмеженого зростання характерна для підприємств, що функціонують у відносно стабільних умовах і мають сформовану виробничу базу. У цьому випадку інвестиційна діяльність орієнтується на підтримання існуючих виробничих потужностей, оновлення обладнання та забезпечення

стабільності фінансових показників. Натомість стратегія інтенсивного розвитку застосовується підприємствами, які перебувають на етапі активного розширення або функціонують у галузях із високими темпами технологічних змін. Така стратегія потребує значних інвестиційних ресурсів і передбачає диверсифікацію напрямів діяльності та впровадження інноваційних рішень.

У ситуаціях економічної нестабільності або фінансових труднощів підприємства можуть використовувати стратегію скорочення діяльності, що передбачає оптимізацію витрат, зменшення обсягів виробництва та концентрацію ресурсів на найбільш перспективних напрямках діяльності. Крім того, великі підприємства з диверсифікованою структурою часто застосовують комбіновану стратегію, яка поєднує різні підходи до управління інвестиційними ресурсами залежно від умов функціонування окремих структурних підрозділів.

Таким чином, інвестиційна стратегія формується під впливом комплексу внутрішніх і зовнішніх факторів, включаючи фінансові можливості підприємства, рівень технологічного розвитку, конкурентне середовище та інноваційний потенціал. Вона виступає ключовим інструментом забезпечення економічного зростання підприємства, підвищення ефективності використання ресурсів і створення передумов для реалізації інноваційних проєктів.

Інвестиційна стратегія містить систематизовану інформацію щодо всіх основних аспектів інвестиційної діяльності підприємства, зокрема напрямів вкладення капіталу, джерел фінансування, умов залучення інвестиційних ресурсів та очікуваних економічних результатів [6]. Вона визначає обсяги фінансових ресурсів, необхідних для модернізації виробництва, розвитку нових напрямів діяльності, підвищення ефективності використання виробничих потужностей і забезпечення конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Особливого значення набуває взаємодія інвестиційної та інноваційної стратегій, оскільки саме інвестиційні ресурси забезпечують матеріальну основу для впровадження новітніх технологій і створення інноваційної продукції. Інноваційна стратегія визначає напрями розвитку підприємства шляхом

використання сучасних технологій, інформаційних систем та організаційних рішень, тоді як інвестиційна стратегія забезпечує фінансові ресурси для реалізації цих напрямів та досягнення стратегічних результатів (рис.1.1) [14].

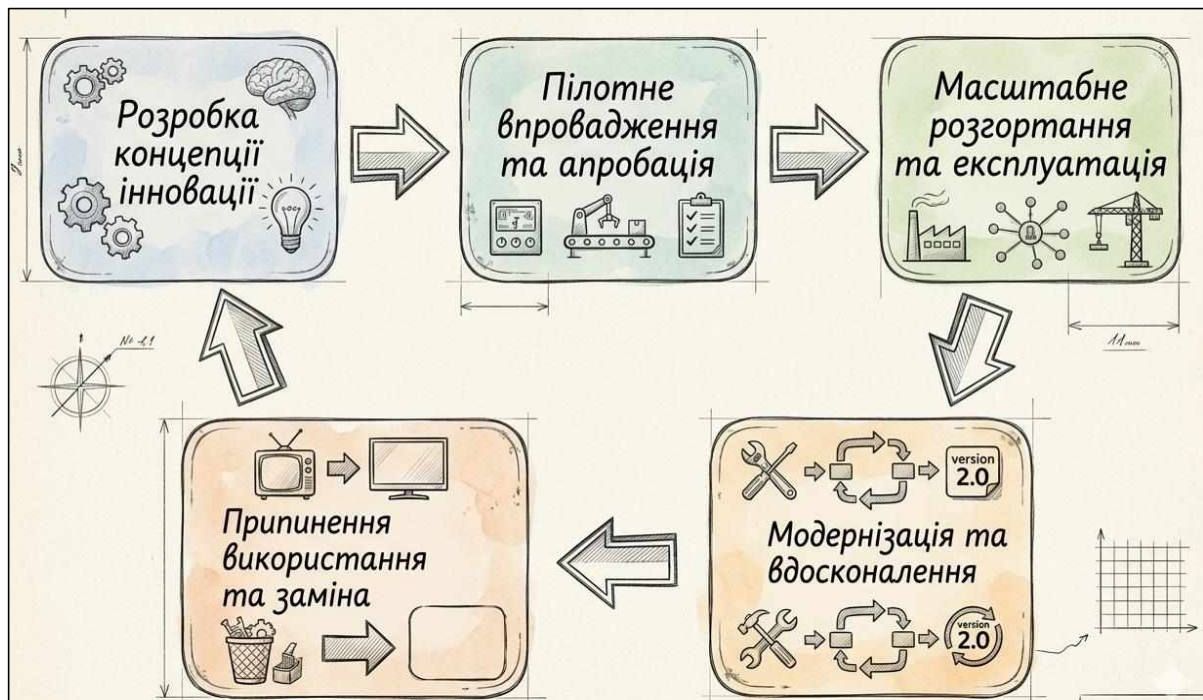

Рис. 1.1. Етапи еволюції інноваційного рішення

Джерело: сформовано автором на основі узагальнення та аналізу даних джерела [14].

Важливим елементом процесу формування інвестиційної стратегії підприємства є врахування стадій життєвого циклу інноваційного продукту або технології, що дозволяє забезпечити раціональний розподіл фінансових ресурсів і досягнення максимальної економічної ефективності інвестицій. Найбільш значущими з позиції інвестування вважаються початкові етапи розвитку інновації, зокрема періоди її створення, впровадження та активного зростання. Саме на цих стадіях виникає потреба у значних інвестиційних вкладеннях, які забезпечують технологічне оновлення виробництва, підвищення конкурентоспроможності продукції та формування довгострокових переваг підприємства на ринку.

Кожне підприємство формує власну інвестиційну стратегію з урахуванням індивідуальних особливостей функціонування, рівня ресурсного забезпечення, галузевої специфіки та стратегічних пріоритетів розвитку. У цьому контексті загальна операційна стратегія виступає базовим орієнтиром

для визначення напрямів інвестиційної діяльності, оскільки саме вона визначає масштаби виробництва, темпи розвитку підприємства та характер використання ресурсів. Інвестиційна стратегія, своєю чергою, забезпечує фінансову підтримку реалізації стратегічних цілей підприємства та створює умови для його стабільного функціонування у довгостроковій перспективі.

Особливості інвестиційної стратегії безпосередньо узгоджуються з ключовими напрямами загальної стратегії розвитку підприємства. Зокрема, стратегія зростання орієнтується на розширення виробничих потужностей, збільшення обсягів реалізації продукції та освоєння нових сегментів ринку. Стратегія помірному розвитку передбачає поступове вдосконалення діяльності підприємства з урахуванням обмежених ресурсів і необхідності збереження фінансової стабільності. Стратегія скорочення застосовується у випадках економічної нестабільності або зниження ефективності діяльності підприємства та спрямована на оптимізацію витрат і раціоналізацію використання ресурсів. Комбінована стратегія поєднує різні підходи до розвитку підприємства та дозволяє адаптувати інвестиційну діяльність до змін зовнішнього середовища.

Особливого значення у сучасних умовах набуває взаємозв'язок інвестиційної та інноваційної стратегій підприємства, оскільки саме їх узгоджена реалізація забезпечує досягнення високих результатів господарської діяльності. Інноваційна стратегія визначає напрями технологічного розвитку підприємства, тоді як інвестиційна стратегія формує фінансові передумови для реалізації інноваційних проектів. Така взаємодія сприяє модернізації виробничих процесів, підвищенню якості продукції, впровадженню сучасних технологій та розширенню конкурентних можливостей підприємства.

З огляду на сучасні тенденції розвитку економіки, інноваційно-інвестиційний напрям діяльності підприємства розглядається як один із найбільш перспективних механізмів забезпечення його сталого розвитку. Основною ідеєю цього напрямку є концентрація інвестиційних ресурсів на об'єктах, які забезпечують технологічне оновлення виробництва та підвищення

ефективності господарської діяльності. До таких об'єктів належать інноваційні програми та проекти, результати науково-дослідних робіт, нові технології, сучасне виробниче обладнання, інформаційні системи, інфраструктурні елементи та організаційно-технічні рішення, спрямовані на вдосконалення виробничих процесів і підвищення рівня управління підприємством.

У практиці стратегічного управління підприємствами виділяють декілька типів інноваційної поведінки, які характеризують підходи до впровадження нововведень. Одні підприємства орієнтуються на самостійне створення інноваційних продуктів і технологій, інші — активно запозичують успішні рішення конкурентів, адаптуючи їх до власних умов діяльності. Існують також підприємства, які обирають стратегію поступового впровадження інновацій із мінімальними витратами або зосереджуються на вдосконаленні окремих елементів виробничого процесу. Вибір відповідної моделі інноваційної поведінки залежить від рівня фінансових можливостей підприємства, його інноваційного потенціалу та стратегічних цілей розвитку.

Для забезпечення результативної реалізації інноваційно-інвестиційної стратегії підприємству необхідно здійснювати систематичний моніторинг стану інноваційних процесів, оцінювати ефективність використання інвестиційних ресурсів та враховувати особливості життєвого циклу інноваційної продукції. Рациональне планування термінів інвестування на різних етапах цього циклу дозволяє мінімізувати ризики, підвищити окупність інвестицій та забезпечити стабільний розвиток підприємства в умовах динамічного економічного середовища.

Таким чином, інвестиційна стратегія підприємства в умовах інноваційно орієнтованої економіки виступає ключовим інструментом забезпечення його конкурентоспроможності, фінансової стійкості та довгострокового розвитку. Її ефективність залежить від здатності підприємства своєчасно адаптуватися до змін ринкового середовища, використовувати сучасні технології та раціонально управляти інвестиційними ресурсами. Саме комплексний підхід до формування інвестиційної стратегії дозволяє підприємству забезпечити стабільне

економічне зростання, підвищення результативності діяльності та зміцнення позицій на ринку.

1.3. Методичні підходи та аналітичні інструменти оцінювання ефективності інвестиційної стратегії підприємства

У сучасних умовах господарювання підвищення ефективності діяльності підприємства значною мірою залежить від обґрунтованості управлінських рішень у сфері інвестування. Саме тому важливим завданням стратегічного управління є застосування науково обґрунтованих методів аналізу та оцінювання інвестиційної стратегії, які дозволяють визначити її результативність, адаптивність до змін зовнішнього середовища та відповідність стратегічним цілям підприємства. У зв'язку з динамічним розвитком ринкової економіки та зростанням рівня конкуренції питання оцінювання інвестиційних рішень набуває особливої актуальності для підприємств різних галузей, у тому числі харчової промисловості.

На сьогодні не існує універсальної методики, яка б повною мірою охоплювала всі аспекти оцінювання інвестиційної стратегії підприємства. Це пояснюється складністю інвестиційних процесів, різноманітністю умов господарювання та специфікою діяльності кожного підприємства. Інвестиційна стратегія виступає фундаментом довгострокового розвитку підприємства, оскільки саме вона визначає напрями використання фінансових ресурсів, масштаби інвестиційної діяльності та рівень економічної ефективності реалізованих проектів. Водночас зміст і структура інвестиційної стратегії можуть істотно відрізнятися залежно від рівня розвитку підприємства, його фінансового потенціалу та стратегічних пріоритетів.

Практичний досвід функціонування підприємств свідчить, що інвестиційні стратегії часто мають загальний характер і містять стратегічні орієнтири без детального обґрунтування конкретних інвестиційних проектів. У

зв'язку з цим для об'єктивного оцінювання інвестиційної стратегії необхідно розглядати її у взаємозв'язку із загальною стратегією розвитку підприємства, а також із результатами стратегічного аналізу його діяльності. Саме стратегічний аналіз виступає початковим етапом формування інвестиційної політики підприємства та забезпечує інформаційну основу для прийняття ефективних управлінських рішень [24].

Стратегічний аналіз можна визначити як процес систематичного дослідження внутрішнього потенціалу підприємства та зовнішніх умов його функціонування з метою формування обґрунтованих стратегічних рішень. Він передбачає перетворення інформації, отриманої в результаті аналізу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, у конкретні напрями стратегічного розвитку підприємства. Крім того, стратегічний аналіз дозволяє оцінити можливі наслідки прийнятих управлінських рішень та визначити їх вплив на фінансові результати діяльності підприємства [19].

Процес стратегічного аналізу має комплексний характер і включає використання різноманітних аналітичних інструментів, які дозволяють оцінити як внутрішні ресурси підприємства, так і фактори зовнішнього середовища. Найбільш поширеними методами стратегічного аналізу, що застосовуються при формуванні інвестиційної стратегії підприємства, є SWOT-аналіз, PEST-аналіз, SNW-аналіз та сценарний аналіз [13; 24].

Застосування зазначених методів дозволяє підприємству визначити власні конкурентні переваги, оцінити рівень інвестиційного потенціалу, ідентифікувати можливі ризики та сформувати ефективну інвестиційну стратегію, орієнтовану на забезпечення стабільного економічного розвитку. У рамках даного дослідження для аналізу інвестиційної діяльності підприємства доцільно використати методи SWOT- та PEST-аналізу (рис.1.2.), які забезпечують наочність результатів дослідження та дозволяють комплексно оцінити внутрішні можливості підприємства та вплив факторів зовнішнього середовища.

Рис. 1.2. Комплексна оцінка інвестиційної діяльності підприємства на основі SWOT- та PEST-аналізу

Джерело: сформовано автором на основі узагальнення та аналізу даних джерела [27].

Економічна складова в межах PEST-аналізу має вирішальне значення для визначення інвестиційних перспектив підприємства, оскільки саме вона відображає стан економічного середовища, рівень розвитку ринків, динаміку доходів населення та можливості розширення виробничої діяльності. Дослідження економічних факторів дозволяє оцінити ефективність розподілу фінансових ресурсів на макrorівні, визначити тенденції економічного розвитку та спрогнозувати зміни попиту на продукцію підприємства. У контексті формування інвестиційної стратегії ці фактори виступають основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо напрямів вкладення капіталу та масштабів інвестиційної діяльності.

Не менш важливу роль відіграють політичні чинники, які визначають рівень стабільності державної економічної політики, правове регулювання інвестиційної діяльності, податкові умови та загальний інвестиційний клімат у країні. Політична стабільність, прозорість законодавства та державна підтримка підприємництва створюють сприятливі умови для реалізації інвестиційних проектів і розвитку бізнесу. Водночас зміни у нормативно-

правовій базі або посилення регуляторного впливу можуть суттєво впливати на ефективність інвестиційної діяльності підприємств та рівень їх фінансових ризиків.

Соціальні фактори відображають демографічні процеси, рівень доходів населення, структуру споживання та зміни в поведінці споживачів, що безпосередньо впливають на формування попиту на продукцію підприємства. У сучасних умовах зростає значення дослідження соціальних тенденцій, зокрема зміни споживчих уподобань, рівня урбанізації, освітнього рівня населення та розвитку соціальної інфраструктури. Урахування цих аспектів дозволяє підприємствам більш точно визначати перспективні напрями розвитку виробництва та формувати ефективну інвестиційну політику.

Технологічні фактори є важливим елементом аналізу зовнішнього середовища, оскільки вони характеризують рівень науково-технічного розвитку, впровадження інноваційних технологій та модернізацію виробничих процесів. Саме технологічний прогрес виступає рушійною силою підвищення продуктивності праці, покращення якості продукції та створення нових конкурентних переваг підприємства. Використання сучасних технологій сприяє оптимізації виробничих витрат, підвищенню ефективності використання ресурсів і забезпеченню сталого розвитку підприємства в умовах глобальної конкуренції.

Таким чином, застосування PEST-аналізу дозволяє здійснити комплексну оцінку зовнішнього середовища підприємства, визначити ключові фактори впливу на його діяльність та сформулювати стратегічні орієнтири розвитку на перспективу. Результати такого аналізу створюють інформаційну основу для прийняття ефективних управлінських рішень і забезпечують можливість прогнозування економічних тенденцій, які можуть вплинути на виробничу та комерційну діяльність підприємства у майбутньому періоді [4].

Наступним етапом після проведення стратегічного аналізу виступає оцінювання інвестиційної привабливості підприємства, що дозволяє визначити рівень його фінансової стійкості, конкурентоспроможності та потенціалу

розвитку. Така оцінка є важливим інструментом визначення ефективності інвестиційної стратегії, оскільки вона характеризує здатність підприємства залучати інвестиційні ресурси, забезпечувати їх раціональне використання та отримувати стабільні фінансові результати.

Серед сучасних методичних підходів до оцінювання інвестиційної привабливості підприємств особливу увагу привертає методика, запропонована українськими науковцями Височиним Є. та Проскуріною М. [4; 27]. Даний підхід орієнтований насамперед на потреби зовнішніх користувачів інформації, зокрема інвесторів, кредиторів і фінансових установ, та базується на аналізі показників фінансової звітності підприємства без необхідності використання додаткових внутрішніх даних або залучення спеціалізованих експертних оцінок.

Отже, для визначення рівня інвестиційної привабливості підприємства та оцінювання результативності його діяльності доцільно застосовувати комплексний підхід, що ґрунтується на аналізі фінансового стану підприємства за даними консолідованої фінансової звітності. Такий підхід дозволяє об'єктивно оцінити фінансові можливості підприємства, рівень його платоспроможності, рентабельності та ділової активності, а також сформулювати обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення інвестиційної стратегії. Реалізація зазначених методичних підходів сприяє підвищенню ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства, забезпеченню його конкурентоспроможності та досягненню стратегічних цілей розвитку в умовах сучасної економіки.

РОЗДІЛ 2

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ГОРМОЛЗАВОД»

2.1. Організаційно-економічна характеристика та стратегічний аналіз діяльності ТОВ «Гормолзавод»

У сучасних умовах функціонування підприємств харчової промисловості особливого значення набуває стратегічний аналіз діяльності суб'єкта господарювання, що дозволяє визначити рівень його економічного потенціалу, конкурентоспроможність та інвестиційні можливості розвитку. Саме дослідження виробничо-господарської діяльності підприємства створює основу для формування ефективної інвестиційної стратегії та забезпечення його стабільного функціонування у довгостроковій перспективі.

Об'єктом дослідження в даній роботі виступає товариство з обмеженою відповідальністю «Гормолзавод» — підприємство молочної галузі, яке здійснює виробництво та реалізацію широкого асортименту молочної продукції на території міста Одеса та Одеської області. Підприємство функціонує у сфері переробки молочної сировини та забезпечує населення якісними продуктами харчування, що відповідають сучасним стандартам безпечності та якості.

ТОВ «Гормолзавод» було засновано у 2012 році та офіційно зареєстровано як юридичну особу у місті Одеса. Основним видом економічної діяльності підприємства є перероблення молока та виробництво масла і сирів (КВЕД 10.51), що визначає його належність до підприємств харчової промисловості та агропродовольчого сектору економіки. Статутний капітал підприємства становить близько 30 млн грн, що свідчить про достатній рівень фінансового забезпечення для здійснення виробничої діяльності та реалізації інвестиційних проектів [21].

Юридична адреса підприємства розташована у місті Одеса, а виробничі потужності розміщені на окремому виробничому майданчику, оснащеному сучасним технологічним обладнанням для переробки молочної сировини. За період діяльності підприємство суттєво розширило масштаби виробництва: якщо на початковому етапі його потужність становила лише кілька сотень кілограмів молока на добу, то на сучасному етапі обсяги переробки досягли десятків тонн молочної продукції щоденно, що свідчить про динамічний розвиток виробничого потенціалу та підвищення ефективності діяльності підприємства.

Асортимент продукції ТОВ «Гормолзавод» охоплює широкий спектр молочних товарів, серед яких молоко, кефір, сметана, йогурти, сиркові вироби, кисломолочні напої та інші види продукції, включаючи безлактозні та функціональні продукти з пробіотичними властивостями. Продукція підприємства відповідає вимогам екологічної безпеки та підтверджена відповідними сертифікатами якості, що дозволяє підприємству зміцнювати свою репутацію на ринку та забезпечувати конкурентні переваги у сфері виробництва молочної продукції [20].

Рис.2.1. Логотип та каталог продукції ТОВ «Гормолзавод»

Крім основного виду діяльності, підприємство здійснює також інші напрями господарської діяльності, зокрема виробництво морозива, оптову та роздрібну торгівлю харчовими продуктами, надання комерційних послуг і використання власного або орендованого майна. Така диверсифікація діяльності сприяє підвищенню фінансової стійкості підприємства та створює додаткові можливості для розвитку інвестиційної діяльності.

Сучасний розвиток підприємства характеризується впровадженням інноваційних технологій виробництва, модернізацією обладнання та розширенням асортименту продукції. Виробничий процес поєднує традиційні методи виготовлення молочної продукції з використанням сучасних технологічних рішень, що дозволяє забезпечити високу якість продукції, підвищити ефективність використання ресурсів та зміцнити позиції підприємства на ринку продовольчих товарів.

Таким чином, ТОВ «Гормолзавод» є сучасним підприємством харчової промисловості, яке має достатній виробничий та фінансовий потенціал для подальшого розвитку, впровадження інноваційних проектів та реалізації ефективної інвестиційної стратегії. Проведення комплексного аналізу його діяльності дозволяє визначити перспективні напрями розвитку підприємства, оцінити рівень його інвестиційної привабливості та сформулювати обґрунтовані рекомендації щодо підвищення ефективності інвестиційної діяльності.

У процесі стратегічного аналізу діяльності підприємства важливим етапом є оцінювання його позицій на ринку відносно основних конкурентів. Такий аналіз дозволяє визначити рівень конкурентоспроможності підприємства, масштаби виробництва та тенденції розвитку галузі. Особливе значення має дослідження обсягів виробництва молочної продукції, що відображає реальний виробничий потенціал підприємства та його ринкову активність.

З метою оцінювання позицій ТОВ «Гормолзавод» серед підприємств молочної галузі проведено порівняльний аналіз виробництва цільномолочної продукції та товарного молока основними виробниками, що представлено у

таблицях 2.1 та 2.2.

Таблиця 2.1

Порівняльна характеристика обсягів виробництва цільномолочної продукції підприємствами-конкурентами у липні 2025 року

Підприємства	Липень 2024, т	Червень 2025, т	Липень 2025, т	Частка ринку, %	Січень–липень 2024, т	Січень–липень 2025, т	Темп зростання 2025/2024, %	Залишки на складах, т
Молочний Альянс	9374	9685	9716	20,1	65042	65638	100,9	803
Данон	8663	8794	9321	19,3	56727	59530	104,9	707
Гормолзавод	8949	8666	9116	18,9	58983	64047	108,6	1279
Тернопільський МЗ	3934	4170	4097	8,5	29556	29710	100,5	–
Терра Фуд	4107	3643	3659	7,6	26924	27080	100,6	442
Інші	13273	12266	12346	25,6	105187	91456	86,9	736
Разом	48300	47224	48255	100,0	342419	337461	98,6	3967

Джерело: узагальнено та розраховано автором за даними «ІНФАГРО» [8].

Аналіз даних свідчить, що ТОВ «Гормолзавод» займає одну з провідних позицій серед виробників цільномолочної продукції, забезпечуючи близько 19% ринку у досліджуваному періоді. Позитивною тенденцією є зростання обсягів виробництва підприємства у 2025 році порівняно з аналогічним періодом попереднього року на 8,6%, що перевищує середньогалузеві показники. Значні залишки готової продукції можуть свідчити про розширення виробництва або необхідність оптимізації системи збуту. Загалом підприємство демонструє стабільні темпи розвитку.

Таблиця 2.2

Аналіз обсягів виробництва товарного молока підприємствами-конкурентами у липні 2025 року

Підприємства	Липень 2024, т	Червень 2025, т	Липень 2025, т	Частка ринку, %	Січень–липень 2024, т	Січень–липень 2025, т	Темп зростання 2025/2024, %	Залишки продукції, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Гормолзавод	7560	6616	7477	28,4	50873	52331	102,9	1114
Молочний Альянс	5179	5114	5492	20,9	36044	36722	101,9	466
Галичина	1831	1856	2602	9,9	11223	15823	141,0	–
Данон	2055	1897	2106	8,0	14122	13876	98,3	–

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тернопільський МЗ	1913	1829	2033	7,7	14581	14703	100,8	–
Терра Фуд	2103	1852	1787	6,8	12925	14594	112,9	286
Інші	5576	4966	4803	18,3	49186	39519	80,3	97
Разом	26217	24130	26300	100,0	188954	187568	99,3	1963

Джерело: розраховано та систематизовано автором за даними «ІНФАГРО» [8].

Результати аналізу свідчать, що ТОВ «Гормолзавод» є лідером серед виробників товарного молока з часткою ринку понад 28%, що підтверджує його значний виробничий потенціал та стабільні позиції у галузі. Незважаючи на незначні коливання обсягів виробництва, підприємство демонструє позитивну динаміку розвитку та зростання виробництва у 2025 році на 2,9%. Високий рівень виробництва свідчить про ефективну організацію виробничого процесу та здатність підприємства адаптуватися до змін ринкового середовища.

Для подальшого стратегічного дослідження діяльності підприємства доцільно застосувати інструментарій SWOT-аналізу, який дозволяє системно оцінити внутрішні ресурси підприємства та фактори зовнішнього середовища, що впливають на формування та реалізацію інвестиційної стратегії. Використання даного методу забезпечує комплексне визначення конкурентних переваг підприємства, потенційних ризиків та можливостей розвитку, а також сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення ефективності інвестиційної діяльності.

Таблиця 2.3

Внутрішні конкурентні переваги підприємства ТОВ «Гормолзавод»

Ключові фактори	Характеристика сильних сторін підприємства
1	2
Асортиментна політика	Наявність широкого спектра продукції, що включає понад 100 найменувань молочних товарів
Логістичний потенціал	Використання власного автотранспортного парку, що забезпечує оперативність доставки продукції
Організація складського господарства	Функціонування сучасної системи управління складом (WMS)
Технологічний рівень виробництва	Застосування інноваційних технологій переробки молока, зокрема системи ультрапастеризації

Продовження таблиці 2.3

1	2
Система контролю якості	Дотримання високих стандартів виробництва та контролю якості продукції
Сертифікація продукції	Відповідність міжнародним стандартам якості та безпечності (ISO 9001, ISO 22000, HACCP)
Брендова політика	Наявність декількох власних торговельних марок
Ринкова репутація	Високий рівень впізнаваності продукції серед споживачів
Інформаційне забезпечення	Використання аналітичних даних галузевих дослідницьких компаній
Система дистрибуції	Розгалужена мережа регіональних представництв
Автоматизація логістики	Використання програмного забезпечення для оптимізації транспортних маршрутів

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Отримані результати свідчать, що підприємство має значний виробничо-технологічний потенціал та розвинену систему логістики, що забезпечує високий рівень конкурентоспроможності продукції. Використання сучасних технологій виробництва та систем управління дозволяє підвищувати ефективність операційної діяльності та створює передумови для подальшого інвестиційного розвитку підприємства.

Таблиця 2.4

Внутрішні обмеження та проблемні аспекти функціонування підприємства

Ключові фактори	Характеристика слабких сторін
Система управління	Високий рівень централізації управлінських рішень
Документообіг	Недостатній рівень цифровізації внутрішніх процесів
Кадрове забезпечення	Дефіцит робітничих спеціальностей у сфері логістики
Інфраструктурні ресурси	Недостатня кількість складських приміщень
Виробничі потужності	Обмежені можливості для швидкого масштабування виробництва

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Аналіз внутрішніх обмежень підприємства свідчить про необхідність модернізації системи управління та розширення виробничої інфраструктури. Усунення зазначених проблем дозволить підвищити ефективність виробничої

діяльності та забезпечити стабільне зростання обсягів виробництва.

Таблиця 2.5

Позитивні фактори зовнішнього середовища, що сприяють розвитку підприємства

Фактори зовнішнього середовища	Характеристика можливостей
Імідж підприємства	Сформована позитивна ділова репутація серед споживачів
Соціальна відповідальність	Активна участь у соціальних та благодійних проєктах
Конкурентні позиції	Високі показники виробництва та реалізації продукції
Експортна діяльність	Розширення географії постачання продукції на міжнародні ринки
Екологічна безпека	Використання сучасних технологій очищення виробничих відходів
Галузева інтеграція	Членство у професійних об'єднаннях молочної галузі

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Зовнішнє середовище створює сприятливі умови для розвитку підприємства, зокрема завдяки позитивному іміджу та розширенню експортних можливостей. Це сприяє зміцненню конкурентних позицій підприємства та формує основу для реалізації довгострокової інвестиційної стратегії.

Таблиця 2.6

Негативні фактори зовнішнього середовища, що стримують розвиток підприємства

Фактори ризику	Характеристика загроз
Сировинна залежність	Значний вплив постачальників на виробничу діяльність
Конкурентне середовище	Посилення конкуренції на ринку молочної продукції
Платоспроможність населення	Зниження рівня споживчого попиту
Законодавче регулювання	Недосконалість нормативної бази у сфері торгівлі
Валютні ризики	Вплив курсових коливань на собівартість продукції

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Основними ризиками для підприємства є нестабільність економічного середовища та зростання конкуренції. Для мінімізації негативного впливу

зазначених факторів необхідно диверсифікувати джерела постачання сировини та підвищувати ефективність управління витратами.

Таблиця 2.7

Стратегічні можливості розвитку підприємства в умовах ринкової конкуренції

Напрями розвитку	Потенційні можливості
Підвищення кваліфікації персоналу	Зростання продуктивності праці
Маркетингова політика	Посилення позицій бренду на ринку
Управління постачанням	Укладання довгострокових контрактів із партнерами
Технологічна модернізація	Автоматизація виробничих процесів
Диверсифікація продукції	Розробка нових видів товарів
Мотивація персоналу	Підвищення ефективності роботи
Інституційний розвиток	Участь у формуванні галузевої політики
Експортна стратегія	Освоєння нових міжнародних ринків
Інноваційні технології	Підвищення якості продукції
Розширення виробництва	Збільшення виробничих потужностей
Цифровізація	Оптимізація управлінських процесів

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Реалізація зазначених можливостей дозволить підприємству зміцнити свої конкурентні позиції та забезпечити стійкий економічний розвиток у довгостроковій перспективі. Особливе значення має впровадження цифрових технологій та інноваційних виробничих рішень.

Таблиця 2.8

Потенційні загрози зовнішнього середовища для діяльності підприємства

Фактори ризику	Можливі наслідки
1	2
Надзвичайні ситуації	Зниження обсягів виробництва
Коливання попиту	Зменшення доходів підприємства
Відтік кадрів	Зниження продуктивності праці
Девальвація валюти	Зростання витрат на імпорт
Конкуренція	Втрата частки ринку

Продовження таблиці 2.8

1	2
Зростання цін на сировину	Підвищення собівартості продукції
Дефіцит молока	Обмеження виробництва
Тиск торговельних мереж	Зниження прибутковості
Державне регулювання цін	Обмеження фінансових можливостей

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Існування зазначених загроз потребує формування ефективної системи управління ризиками та диверсифікації діяльності підприємства. Впровадження стратегічного планування дозволить знизити негативний вплив зовнішніх факторів та забезпечити стабільність функціонування підприємства.

Взаємозв'язок сильних сторін підприємства та наявних можливостей розвитку ТОВ «Гормолзавод» свідчить про значний потенціал для розширення діяльності компанії на міжнародних ринках, зокрема в країнах Європейського Союзу, Близького Сходу та Північної Африки, які характеризуються зростаючим попитом на якісну молочну продукцію та відкритістю до імпорту харчових товарів. Основними чинниками, що сприяють реалізації зазначених можливостей, виступають технологічні, логістичні та маркетингові ресурси підприємства, а також сформований позитивний імідж бренду на національному ринку.

До ключових стратегічних аспектів розвитку підприємства в межах даного напрямку можна віднести використання диверсифікованого портфеля торговельних марок для посилення маркетингової активності та залучення нових сегментів споживачів. Наявність власного автотранспортного парку створює сприятливі передумови для розширення каналів збуту продукції та підвищення ефективності логістичних операцій. Водночас модернізація виробничого обладнання та впровадження інноваційних технологій переробки молока дозволяють зміцнити технологічні переваги підприємства та підвищити його конкурентоспроможність на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Особливого значення набуває активна участь підприємства у соціальних та благодійних проєктах, що сприяє формуванню позитивного корпоративного

іміджу та зміцненню довіри споживачів. Крім того, високий рівень екологічної відповідальності підприємства може бути використаний як важливий елемент маркетингової стратегії, орієнтованої на задоволення потреб споживачів, які приділяють значну увагу екологічній безпеці продукції.

Аналіз співвідношення слабких сторін підприємства та наявних можливостей розвитку дозволяє визначити напрями трансформації внутрішніх обмежень у стратегічні переваги. Зокрема, недостатній рівень оновлення управлінських компетенцій може бути компенсований шляхом запровадження систематичних програм підвищення кваліфікації персоналу та розвитку професійних навичок працівників. Це сприятиме підвищенню продуктивності праці, удосконаленню управлінських процесів та зростанню ефективності діяльності підприємства.

Важливим напрямом модернізації є цифровізація внутрішніх бізнес-процесів підприємства. Перехід до електронного документообігу та впровадження сучасних інформаційних систем дозволять оптимізувати управлінські процедури, зменшити витрати часу на обробку інформації та підвищити оперативність прийняття управлінських рішень. Крім того, укладання довгострокових договорів із постачальниками сировини сприятиме стабілізації виробничого процесу та зниженню ризиків перебоїв у постачанні.

Не менш важливим є вдосконалення системи мотивації персоналу та створення сприятливих умов праці, що дозволить зменшити дефіцит робочої сили та підвищити рівень залученості працівників до виробничого процесу. Розширення складських приміщень і модернізація виробничих потужностей забезпечать підвищення гнучкості виробництва та дозволять підприємству оперативно реагувати на зміни попиту на продукцію.

Аналіз співвідношення сильних сторін підприємства із потенційними загрозами зовнішнього середовища дозволяє визначити ключові напрями адаптації підприємства до нестабільних умов функціонування. Одним із таких напрямів є впровадження сучасних цифрових технологій управління підприємством, які забезпечують безперервність виробничого процесу навіть у

кризових ситуаціях. Використання інноваційних рішень та диверсифікація асортименту продукції дозволяють підприємству зменшити ризики падіння продажів окремих товарних позицій та забезпечити стабільність фінансових результатів.

Проведення систематичного моніторингу ринкової кон'юнктури та аналіз конкурентного середовища створюють можливість своєчасного виявлення нових тенденцій розвитку галузі та оперативного реагування на зміни попиту і пропозиції. Важливим чинником зміцнення конкурентних позицій підприємства є участь у професійних галузевих об'єднаннях, що забезпечує доступ до актуальної інформації, сприяє налагодженню партнерських зв'язків та дозволяє ефективніше відстоювати інтереси підприємства на державному рівні.

За результатами проведеного SWOT-аналізу можна визначити найбільш перспективні напрями інвестиційної діяльності підприємства, реалізація яких дозволить підвищити ефективність його функціонування та забезпечити стійкий розвиток у довгостроковій перспективі. До таких напрямів належать:

- Технологічна модернізація виробництва. Інвестування у сучасне обладнання та інноваційні технології дозволить підвищити якість продукції, знизити виробничі витрати та забезпечити конкурентні переваги підприємства.
- Цифрова трансформація управлінських процесів. Запровадження електронного документообігу та автоматизованих систем управління сприятиме підвищенню продуктивності праці та оптимізації витрат часу.
- Розвиток кадрового потенціалу підприємства. Формування ефективної системи підбору, навчання та мотивації персоналу забезпечить стабільність функціонування підприємства та підвищить якість управлінських рішень.
- Розширення виробничої та логістичної інфраструктури. Збільшення виробничих потужностей і модернізація складського господарства дозволять підприємству задовольняти зростаючий попит на продукцію та забезпечити ефективну систему постачання.

Разом з тим, у процесі стратегічного аналізу були визначені основні

загрози зовнішнього середовища, які мають суттєвий вплив на діяльність підприємства та потребують постійного контролю. Серед них особливо важливими є дефіцит молочної сировини на внутрішньому ринку України, посилення конкурентного тиску з боку інших виробників та нестабільність економічної ситуації, що проявляється у коливанні валютного курсу та зростанні цін на сировину.

Таким чином, результати SWOT-аналізу підтверджують наявність значного потенціалу розвитку підприємства ТОВ «Гормолзавод» та визначають стратегічні напрями підвищення ефективності його діяльності. Реалізація запропонованих інвестиційних заходів дозволить зміцнити конкурентні позиції підприємства, підвищити рівень його фінансової стійкості та забезпечити стабільний розвиток у сучасних умовах господарювання.

Наступним етапом стратегічного дослідження діяльності підприємства є проведення PEST-аналізу, який дозволяє оцінити вплив політичних, економічних, соціальних та технологічних факторів на функціонування підприємства та формування його інвестиційної стратегії. Використання даного інструменту забезпечує комплексне розуміння зовнішнього середовища підприємства та сприяє прийняттю ефективних управлінських рішень щодо адаптації бізнесу до сучасних умов ринкової економіки.

Таблиця 2.9

**Оцінювання впливу політичних чинників зовнішнього середовища
на діяльність ТОВ «Гормолзавод»**

Політичні фактори	Рівень впливу (1–10)	Аналітична характеристика
1	2	3
Загострення військово-політичної ситуації	10	Воєнні ризики створюють суттєві обмеження для розвитку бізнесу та логістики
Державна підтримка підприємництва	8	Фінансові програми та субсидії стимулюють розвиток виробництва
Рівень корупційних ризиків	9	Знижує інвестиційну привабливість та підвищує операційні витрати
Податкова політика держави	7	Визначає фінансове навантаження на підприємство
Політична нестабільність	9	Формує невизначеність для інвестиційних рішень

Продовження таблиці 2.9

1	2	3
Галузеве регулювання	8	Впливає на виробничі та експортні процеси
Частота змін законодавства	7	Потребує адаптації управлінських процедур
Міжнародні нормативні вимоги	6	Важливі для виходу на зовнішні ринки

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Оцінка політичних факторів свідчить про їхній значний вплив на стратегічну діяльність підприємства. Найбільш критичними є військово-політична ситуація, корупційні ризики та нестабільність державної політики, які можуть обмежувати інвестиційну активність та ускладнювати довгострокове планування розвитку підприємства.

Таблиця 2.10

Аналіз соціальних факторів, що формують попит на продукцію підприємства

Соціальні фактори	Рівень впливу (1–10)	Аналітична характеристика
Зміна споживчих тенденцій	8	Визначає структуру попиту на молочну продукцію
Релігійні особливості населення	6	Можуть впливати на вибір продукції
Спосіб життя населення	9	Формує нові споживчі звички
Сімейна структура населення	7	Визначає обсяги споживання продукції
Демографічні зміни	8	Впливають на перспективи розвитку ринку
Рівень доходів населення	9	Визначає купівельну спроможність споживачів
Демографічна динаміка	8	Визначає довгостроковий попит
Імідж підприємства	10	Формує довіру споживачів
Рекламна активність	7	Сприяє формуванню попиту на продукцію

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Соціальні фактори мають вирішальне значення для формування попиту на продукцію підприємства. Найбільш вагомими є рівень доходів населення, зміни способу життя та репутація підприємства, які безпосередньо впливають на обсяг реалізації продукції та конкурентні позиції компанії на ринку.

Таблиця 2.11

**Технологічні фактори розвитку підприємства та їх вплив на
інноваційний потенціал**

Технологічні фактори	Рівень впливу (1–10)	Аналітична характеристика
Рівень цифровізації бізнес-процесів	9	Підвищує ефективність управління
Інноваційність продукції	8	Створює нові ринкові можливості
Модернізація виробничого обладнання	9	Забезпечує зростання продуктивності
Технологічний розвиток конкурентів	7	Стимулює інноваційний розвиток підприємства
Державна підтримка технологій	6	Визначає рівень інвестицій у модернізацію
Доступ до нових технологій	8	Сприяє впровадженню інновацій

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Результати оцінювання технологічних факторів свідчать про їхній суттєвий вплив на розвиток підприємства. Найбільш важливими є рівень цифровізації та модернізація виробничого обладнання, оскільки вони забезпечують підвищення продуктивності та формування конкурентних переваг підприємства.

Таблиця 2.12

**Оцінювання економічних факторів зовнішнього середовища
підприємства**

Економічні фактори	Рівень впливу (1–10)	Аналітична характеристика
Рівень зайнятості населення	6	Впливає на попит і кадрове забезпечення
Інфляційні процеси	8	Формують витрати виробництва
Валютні коливання	7	Впливають на імпорт і експорт
Загальний економічний стан країни	9	Визначає інвестиційний клімат
Розвиток молочної галузі	8	Створює можливості для зростання
Вартість ресурсів	9	Впливає на собівартість продукції
Інвестиційний потенціал галузі	7	Визначає можливості модернізації
Міжнародна конкуренція	6	Формує зовнішні ризики
Конкурентне середовище	8	Визначає стратегічні рішення підприємства

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Економічні фактори є визначальними для фінансової стабільності підприємства. Найбільший вплив мають рівень інфляції, ціни на ресурси та загальний стан економіки, оскільки саме ці чинники формують витрати виробництва та рівень прибутковості підприємства.

Таким чином, результати проведеного PEST-аналізу свідчать про значний вплив зовнішніх факторів на діяльність ТОВ «Гормолзавод» та формування його інвестиційної стратегії. Найбільш вагомими чинниками виступають політична та економічна нестабільність, зміни у споживчій поведінці населення та необхідність впровадження сучасних технологій виробництва. Урахування зазначених факторів дозволить підприємству своєчасно адаптувати свою інвестиційну політику до змін ринкового середовища, підвищити рівень конкурентоспроможності та забезпечити стабільний розвиток у довгостроковій перспективі.

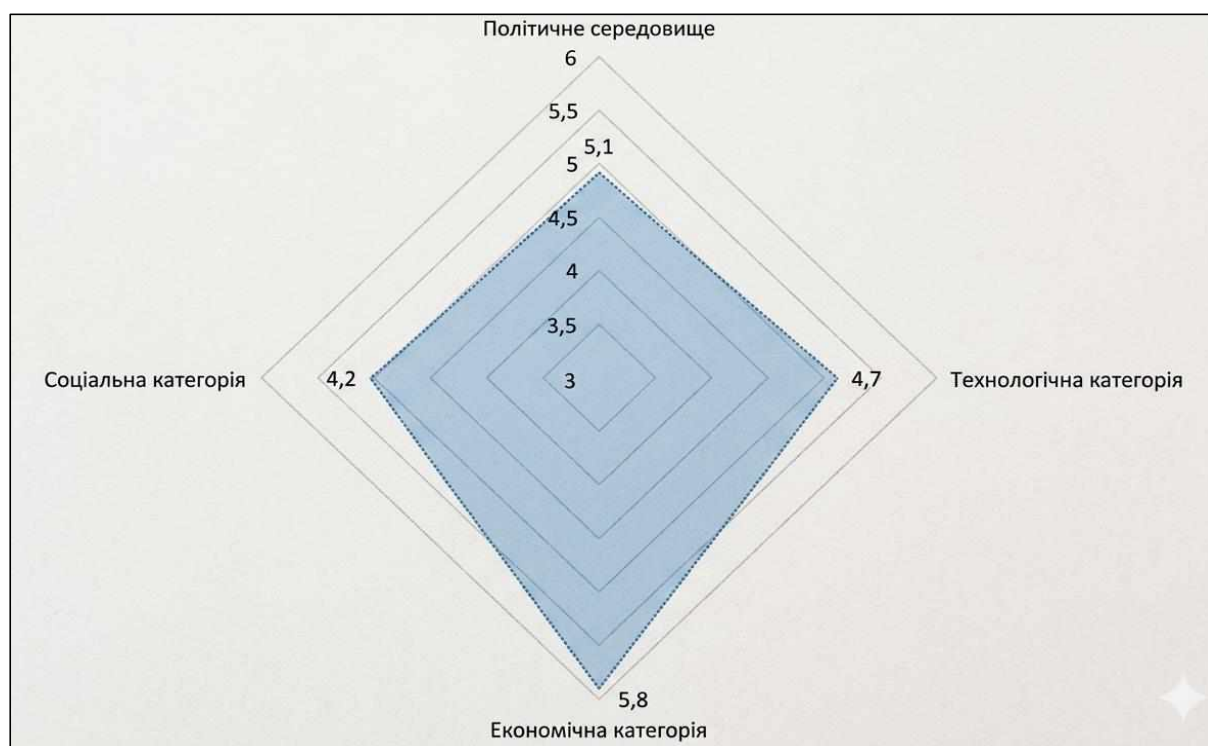

Рис. 2.2. Оцінка факторів зовнішнього макросередовища (PEST-аналіз)

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень.

Отже, результати проведеного PEST-аналізу свідчать про домінуючий вплив економічних чинників на діяльність підприємства ТОВ «Гормолзавод».

Саме економічна складова визначає фінансову стабільність компанії, рівень її конкурентоспроможності та можливості подальшого інвестиційного розвитку, значно випереджаючи за рівнем впливу інші групи факторів зовнішнього середовища. Водночас технологічні та соціальні чинники мають приблизно однакову силу впливу, що підтверджує необхідність постійного вдосконалення виробничих технологій та адаптації продукції до змін споживчого попиту. Політичні фактори, хоча й демонструють порівняно нижчий рівень впливу, залишаються важливими для стратегічного планування діяльності підприємства в умовах нестабільного економічного середовища.

Серед ключових факторів, що мають найбільш вагомий вплив на функціонування підприємства, особливе значення мають рівень конкуренції на ринку молочної продукції, коливання валютного курсу, загальноекономічна ситуація в країні, динаміка цін на сировинні ресурси, рівень довіри до бренду, впровадження інноваційних технологій виробництва, зміни купівельної спроможності населення та податкова політика держави. Врахування зазначених чинників дозволяє підприємству своєчасно коригувати інвестиційну стратегію та забезпечувати ефективне використання фінансових ресурсів.

Проведений стратегічний аналіз підтверджує стійкі конкурентні позиції ТОВ «Гормолзавод» на вітчизняному ринку молочної продукції. Підприємство демонструє стабільні темпи розвитку, високий рівень виробничої активності та здатність ефективно функціонувати в умовах посилення конкуренції та економічної нестабільності. Досягнення таких результатів значною мірою обумовлено реалізацією комплексної інвестиційної стратегії, спрямованої на модернізацію виробничих процесів, удосконалення системи управління та розширення ринків збуту продукції.

Особливе місце у діяльності підприємства займає впровадження інноваційних технологій, що виступає важливою складовою його стратегічного розвитку. Використання сучасного виробничого обладнання, автоматизованих систем управління логістикою та складськими процесами, а також сучасних

технологій очищення виробничих відходів сприяє підвищенню ефективності виробництва, зниженню витрат та забезпеченню високої якості продукції. Саме інноваційні рішення є ключовим напрямом інвестиційної діяльності підприємства та формують основу для його подальшого економічного зростання.

Разом із тим, найбільш суттєві ризики для діяльності підприємства зосереджені в економічній сфері, де особливу небезпеку становлять нестабільність валютного курсу, зростання вартості енергоресурсів і сировини, а також загальні макроекономічні коливання. Зазначені фактори можуть призводити до збільшення виробничих витрат, зниження рівня прибутковості та ускладнення процесу реалізації інвестиційних проектів, що потребує постійного моніторингу економічної ситуації та впровадження ефективної системи управління ризиками.

Водночас слід зазначити, що використання методів SWOT- та PEST-аналізу має певні обмеження, пов'язані з можливістю суб'єктивного оцінювання окремих факторів та недостатньою кількістю точних статистичних показників. З метою підвищення достовірності результатів дослідження до аналізу були залучені фахівці підприємства, що дозволило врахувати практичний досвід функціонування компанії та отримати більш об'єктивну інформацію щодо її діяльності.

Таким чином, проведений стратегічний аналіз дозволив визначити основні тенденції розвитку підприємства, оцінити вплив зовнішнього середовища на його діяльність та окреслити ключові напрями формування ефективної інвестиційної стратегії. Отримані результати створюють інформаційну основу для подальшого дослідження фінансового стану підприємства та визначення рівня його інвестиційної привабливості.

2.2. Комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємства та його фінансової стійкості

Оцінювання інвестиційної привабливості підприємства є важливим етапом стратегічного аналізу, оскільки дозволяє сформувати об'єктивне уявлення про фінансовий стан компанії, рівень її платоспроможності, ефективність використання ресурсів та можливості подальшого розвитку. Проведення такого аналізу дає змогу визначити потенціал підприємства щодо залучення інвестиційних ресурсів, реалізації інвестиційних проєктів і забезпечення стабільного функціонування в умовах конкурентного середовища.

Особливу практичну цінність для оцінювання інвестиційної привабливості підприємства має методичний підхід, запропонований українськими дослідниками Н. Проскурніною та Є. Чорномордом у їхній праці 2022 року [27]. Зазначена методика адаптована до умов обмеженості інформації та базується на використанні даних фінансової звітності підприємства, що забезпечує її універсальність і можливість застосування для різних суб'єктів господарювання. Основною перевагою цього підходу є можливість проведення об'єктивного аналізу фінансового стану підприємства без необхідності залучення додаткових внутрішніх даних або експертних оцінок.

Процес оцінювання інвестиційної привабливості підприємства відповідно до зазначеної методики передбачає два основні етапи:

1. проведення горизонтального аналізу фінансових показників підприємства з метою визначення динаміки їх змін у часі;
2. розрахунок системи фінансових коефіцієнтів, що характеризують рівень фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємства, а також визначення змін у структурі інвестиційних ресурсів.

Застосування даного підходу дозволяє оцінити фінансову стабільність підприємства навіть за умов обмеженого доступу до інформації, а також визначити перспективи його розвитку та рівень інвестиційної привабливості.

Такий аналіз є важливим інструментом для потенційних інвесторів, фінансових установ і партнерів, які приймають рішення щодо вкладення капіталу в діяльність підприємства [2].

Таблиця 2.13

**Динаміка ключових фінансово-економічних параметрів діяльності
ТОВ «Гормолзавод» за 2024–2025 роки**

Показник (тис. грн.)	2024 рік	2025 рік	Абсолютне відхилення, тис. грн.	Темп приросту, %
Загальний обсяг активів підприємства	956336	1122286	165950	117,3
Фінансовий результат від господарської діяльності (чистий прибуток)	169823	166385	-3438	98,0
Доходи від фінансових операцій	1082	2637	1555	243,7
Витрати, пов'язані з фінансовою діяльністю	6511	4454	-2057	68,4
Поточні активи підприємства	426243	571806	145563	134,1
Довгострокові активи підприємства	530094	550479	20385	103,8
Грошові кошти та їх еквіваленти	22105	62175	40070	281,3
Інвестиції у розвиток матеріально-технічної бази	181509	123680	-57829	68,1
Вкладення у придбання основних засобів і нематеріальних активів	336474	423745	87271	125,9
Довгострокові фінансові вкладення	2461	2461	0	100,0
Чиста вартість майна підприємства	496841	654751	157910	131,8
Власні фінансові ресурси підприємства	496841	654753	157912	131,8
Короткострокові зобов'язання підприємства	300572	325001	24429	108,1
Довгострокові боргові зобов'язання	158923	142534	-16389	89,7

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності підприємства.

Результати горизонтального аналізу фінансових показників свідчать про загальне зміцнення фінансового стану підприємства ТОВ «Гормолзавод» у 2025 році порівняно з попереднім періодом. Зокрема, спостерігається зростання валюти балансу на 17,3%, що свідчить про розширення масштабів діяльності підприємства та збільшення його ресурсного потенціалу. Значне підвищення обсягу оборотних активів і грошових коштів підтверджує зростання ліквідності підприємства та покращення його платоспроможності.

Разом із тим, незначне зниження чистого прибутку може бути пов'язане із збільшенням витрат на модернізацію виробництва та реалізацію

інвестиційних проєктів. Водночас зростання власного капіталу та чистих активів свідчить про підвищення фінансової стійкості підприємства та його інвестиційної привабливості. Зменшення довгострокових зобов'язань є позитивною тенденцією, що вказує на зниження рівня фінансових ризиків та покращення структури капіталу.

Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «Гормолзавод» свідчить про поступове зміцнення його фінансового стану та стабільну позитивну динаміку розвитку. Підприємство активно використовує внутрішні джерела фінансування інвестиційних процесів, що підтверджує ефективність обраної інвестиційної стратегії та здатність забезпечувати розвиток за рахунок власних ресурсів. Підвищення значень ключових фінансових показників свідчить про зростання фінансової стійкості та платоспроможності підприємства, а також формує передумови для підвищення його інвестиційної привабливості. Разом із тим підприємство орієнтується на реалізацію інвестиційних проєктів, спрямованих передусім на розвиток власного виробництва, що підкреслює раціональність і збалансованість його фінансової політики.

Таблиця 2.14

**Оцінювання показників фінансової стійкості та платоспроможності
ТОВ «Гормолзавод» за 2024–2025 роки**

Фінансові показники	2024 рік	2025 рік	Відхи- лення (+/-)
Коефіцієнт поточної ліквідності (загального покриття)	1,40	1,74	+0,34
Коефіцієнт миттєвої (абсолютної) ліквідності	0,06	0,16	+0,10
Коефіцієнт фінансової автономії (незалежності)	0,51	0,57	+0,06
Коефіцієнт фінансової залежності (рівень заборгованості)	0,47	0,42	-0,05
Частка довгострокових зобов'язань у структурі загального боргу	0,33	0,30	-0,03
Частка короткострокових зобов'язань у загальній сумі зобов'язань	0,64	0,67	+0,03
Коефіцієнт забезпеченості активів власним капіталом (частка чистих активів)	0,51	0,57	+0,06
Частка коштів від інвестиційної діяльності у загальному грошовому потоці	—	—	—
Частка довгострокових фінансових вкладень у структурі активів	0,002	0,002	0,000
Частка фінансових доходів у структурі прибутку підприємства	0,006	0,015	+0,009

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності підприємства.

Проведений аналіз показників фінансової стійкості та платоспроможності підприємства свідчить про позитивну тенденцію зміцнення фінансового стану ТОВ «Гормолзавод» у 2025 році. Зокрема, підвищення коефіцієнта поточної ліквідності з 1,40 до 1,74 свідчить про зростання здатності підприємства своєчасно виконувати свої короткострокові зобов'язання. Значне збільшення коефіцієнта абсолютної ліквідності підтверджує покращення рівня забезпеченості підприємства грошовими коштами.

Позитивною тенденцією також є зростання коефіцієнта фінансової автономії та зменшення рівня заборгованості, що характеризує підвищення фінансової незалежності підприємства та зниження ризику втрати платоспроможності. Водночас стабільність частки довгострокових фінансових інвестицій у структурі активів свідчить про консервативну інвестиційну політику підприємства, орієнтовану на розвиток основної діяльності.

У цілому результати аналізу підтверджують достатній рівень фінансової стійкості підприємства та його здатність забезпечувати реалізацію інвестиційних проєктів без суттєвого залучення зовнішніх джерел фінансування, що позитивно впливає на інвестиційну привабливість компанії.

Для більш повної оцінки інвестиційної привабливості підприємства доцільно визначити показники рентабельності та ефективності інвестиційної діяльності, які характеризують здатність підприємства отримувати прибуток від використання ресурсів та інвестиційного капіталу. Аналіз зазначених показників дозволяє оцінити результативність фінансово-господарської діяльності підприємства, рівень ефективності використання активів і власного капіталу, а також визначити перспективи подальшого розвитку підприємства.

**Оцінювання показників рентабельності та ефективності
інвестиційної діяльності ТОВ «Гормолзавод» за 2024–2025 роки**

Показники	Формула розрахунку	2024 рік	2025 рік	Відхилення (+/-)
Рентабельність активів (ROA), %	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Активи}} \times 100$	17,8	14,8	-3,0
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \times 100$	34,2	25,4	-8,8
Рентабельність продажів, %	$\frac{\text{Прибуток}}{\text{Виручка}} \times 100^*$	12,6	11,2	-1,4
Коефіцієнт окупності інвестицій (ROI), %	$\frac{\text{Прибуток}}{\text{Інвестиції}} \times 100$	93,6	134,5	+40,9
Коефіцієнт ефективності капітальних вкладень	$\frac{\text{Прибуток}}{\text{Капітальні інвестиції}}$	0,94	1,35	+0,41
Коефіцієнт інвестиційної активності	$\frac{\text{Капітальні інвестиції}}{\text{Активи}}$	0,19	0,11	-0,08
Рентабельність інвестиційного капіталу, %	$\frac{\text{Прибуток}}{(\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання})} \times 100$	25,9	20,9	-5,0

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності підприємства.

Результати розрахунків показників рентабельності та ефективності інвестиційної діяльності свідчать про достатньо високий рівень прибутковості підприємства ТОВ «Гормолзавод». Незважаючи на певне зниження рентабельності активів і власного капіталу у 2025 році, підприємство зберігає стабільні фінансові результати та демонструє здатність ефективно використовувати інвестиційні ресурси.

Особливо позитивною тенденцією є значне зростання коефіцієнта окупності інвестицій, що підтверджує ефективність вкладених коштів та результативність реалізації інвестиційних проєктів. Водночас незначне зменшення рівня інвестиційної активності може свідчити про перехід підприємства до етапу стабілізації після періоду активного інвестування в модернізацію виробництва.

Загалом отримані результати підтверджують достатній рівень інвестиційної привабливості підприємства та його здатність забезпечувати ефективне використання фінансових ресурсів. Високі показники окупності інвестицій і стабільний рівень прибутковості свідчать про наявність

фінансового потенціалу для подальшого розвитку підприємства та реалізації нових інвестиційних проєктів.

Таким чином, проведений аналіз фінансового стану та інвестиційної привабливості ТОВ «Гормолзавод» дозволив визначити основні тенденції розвитку підприємства, оцінити рівень його фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності використання інвестиційних ресурсів. Отримані результати свідчать про достатньо високий рівень фінансової стабільності підприємства, наявність власних ресурсів для реалізації інвестиційних програм і здатність підприємства забезпечувати стабільний розвиток у довгостроковій перспективі.

Разом із тим аналіз показав, що подальше підвищення ефективності діяльності підприємства потребує оптимізації інвестиційної політики, удосконалення системи управління витратами та впровадження сучасних технологій виробництва. Особливого значення набуває розроблення стратегічних напрямів розвитку підприємства, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності продукції, розширення ринків збуту та збільшення обсягів інвестиційної діяльності.

Отже, результати проведеного дослідження створюють інформаційну основу для формування обґрунтованих управлінських рішень щодо розвитку інвестиційної стратегії підприємства. У зв'язку з цим у наступному підрозділі доцільно перейти до розроблення практичних заходів щодо підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємства та визначення перспектив його подальшого розвитку.

2.3. Комплексна діагностика ефективності інвестиційної стратегії підприємства ТОВ «Гормолзавод»

У сучасних умовах розвитку національної економіки України, що характеризуються високим рівнем невизначеності, коливанням валютних

курсів, змінами у структурі попиту та посиленням конкуренції, питання формування та реалізації ефективної інвестиційної стратегії підприємства набуває особливого значення. Для забезпечення стабільного функціонування підприємства необхідно здійснювати комплексну оцінку результативності інвестиційної діяльності, яка дозволяє визначити рівень використання фінансових ресурсів, ефективність інвестиційних вкладень та перспективи подальшого розвитку підприємства.

Комплексна діагностика інвестиційної стратегії підприємства передбачає системний аналіз його фінансового стану, інвестиційної активності, конкурентних позицій на ринку та ефективності використання інвестиційного потенціалу. Такий підхід дозволяє визначити сильні та слабкі сторони інвестиційної діяльності підприємства, оцінити рівень ризиків та сформулювати обґрунтовані рекомендації щодо підвищення ефективності реалізації інвестиційної стратегії.

Об'єктом дослідження в даному підрозділі є товариство з обмеженою відповідальністю «Гормолзавод», яке функціонує у сфері переробки молочної сировини та виробництва молочної продукції. Підприємство демонструє стабільні темпи розвитку та активно впроваджує сучасні технології виробництва, що сприяє підвищенню якості продукції та зміцненню конкурентних позицій на ринку.

У процесі дослідження встановлено, що інвестиційна діяльність підприємства спрямована насамперед на модернізацію виробничих потужностей, впровадження енергоефективних технологій та розвиток логістичної інфраструктури. Особливу увагу підприємство приділяє автоматизації виробничих процесів, цифровізації управління та підвищенню ефективності використання матеріальних ресурсів. Така інвестиційна політика відповідає сучасним тенденціям розвитку агропродовольчого сектору України та сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Важливим елементом оцінювання інвестиційної стратегії підприємства є

визначення рівня його інвестиційної активності. За результатами проведеного аналізу встановлено, що ТОВ «Гормолзавод» здійснює регулярні інвестиції у розвиток матеріально-технічної бази, що підтверджується значними обсягами придбання основних засобів та модернізації виробничого обладнання. У 2025 році підприємство продовжило реалізацію інвестиційних проектів, спрямованих на підвищення ефективності виробництва та оптимізацію логістичних процесів.

Разом із тим слід зазначити, що інвестиційна стратегія підприємства має переважно внутрішній характер і базується на використанні власних фінансових ресурсів. Такий підхід дозволяє знизити залежність від зовнішніх джерел фінансування, однак може обмежувати можливості швидкого розширення виробничої діяльності. У зв'язку з цим підприємству доцільно розглянути можливість залучення додаткових інвестиційних ресурсів, зокрема банківських кредитів, державних програм підтримки бізнесу та міжнародних інвестиційних фондів.

Особливе значення для оцінювання ефективності інвестиційної стратегії підприємства має визначення рівня використання його інвестиційного потенціалу. З цією метою проведено інтегральну оцінку ключових складових інвестиційної діяльності підприємства, результати якої наведено у таблиці 2.16.

Таблиця 2.16

**Комплексна оцінка рівня реалізації інвестиційної стратегії ТОВ
«Гормолзавод» за бальною системою**

Складові інвестиційного потенціалу	Характеристика показника	Оцінка (0–3 бали)
Фінансова складова	Рівень фінансової стійкості та платоспроможності підприємства	3
Виробнича складова	Стан виробничого обладнання та рівень його модернізації	3
Інноваційна складова	Використання сучасних технологій виробництва	3
Інвестиційна активність	Обсяг інвестицій у розвиток підприємства	2
Кадрова складова	Рівень кваліфікації персоналу	2
Маркетингова складова	Рівень розвитку системи збуту та маркетингу	3
Управлінська складова	Ефективність системи управління підприємством	3

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень.

-Максимальна кількість балів: 21

-Фактична кількість балів: 19

-Рівень використання інвестиційного потенціалу:

$$19 / 21 \times 100 = 90,5 \%$$

Результати комплексної оцінки свідчать про високий рівень використання інвестиційного потенціалу підприємства ТОВ «Гормолзавод». Найбільш розвиненими складовими інвестиційної діяльності підприємства є фінансова, виробнича та інноваційна складові, що підтверджує ефективність інвестиційної політики підприємства та його здатність забезпечувати стабільний розвиток у довгостроковій перспективі.

Разом із тим відносно нижчі значення показників кадрової та інвестиційної активності свідчать про необхідність удосконалення системи управління персоналом і розширення джерел фінансування інвестиційних проектів.

Таким чином, проведена комплексна оцінка інвестиційної стратегії підприємства ТОВ «Гормолзавод» дозволила визначити рівень ефективності його інвестиційної діяльності, оцінити ступінь використання інвестиційного потенціалу та встановити основні напрями подальшого розвитку підприємства. Результати дослідження свідчать про високий рівень фінансової стійкості підприємства, стабільність його виробничої діяльності та здатність ефективно реалізовувати інвестиційні проекти.

У сучасних умовах розвитку економіки України особливого значення набуває підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємств шляхом впровадження інноваційних технологій, оптимізації витрат та розширення ринків збуту продукції. Реалізація зазначених заходів дозволить підприємству зміцнити свої конкурентні позиції на ринку, підвищити рівень прибутковості та забезпечити стабільний розвиток у довгостроковій перспективі.

РОЗДІЛ 3

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТОВ «ГОРМОЛЗАВОД»

3.1. Концептуальні засади формування інвестиційної стратегії підприємства в сучасних умовах господарювання

Розроблення інвестиційної стратегії підприємства є складним багаторівневим процесом, який потребує врахування як внутрішніх можливостей компанії, так і зовнішніх факторів середовища функціонування. В умовах сучасної економіки України, що характеризується нестабільністю, воєнними викликами, коливанням валютного курсу та трансформацією ринкових механізмів, питання формування ефективної інвестиційної стратегії набуває особливої актуальності.

Проблематика розробки інвестиційної стратегії широко досліджується як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями, серед яких Седікова І. О., Палвашова Г. І., Асауленко Н. В та інші [30]. Незважаючи на значний обсяг наукових напрацювань, у сучасній економічній літературі відсутній єдиний уніфікований підхід до формування інвестиційної стратегії. Це пояснюється складністю інвестиційних процесів, різноманітністю умов господарювання та індивідуальністю кожного підприємства.

У межах даного дослідження доцільно розглядати інвестиційну стратегію не як статичний документ, а як динамічну систему управління інвестиційними ресурсами, що постійно адаптується до змін зовнішнього середовища. Саме тому особливого значення набуває визначення ключових принципів, які формують основу ефективної інвестиційної політики підприємства (рис.3.1.).

Першочерговим принципом є системність, яка передбачає розгляд інвестиційної стратегії як складової загальної стратегії розвитку підприємства. Усі стратегічні цілі мають бути узгодженими між собою, а інвестиційні

рішення — спрямованими на досягнення довгострокових цілей підприємства. В умовах сучасної економіки це означає інтеграцію інвестиційних процесів із виробничою, фінансовою та інноваційною діяльністю підприємства.

Другим важливим принципом виступає оптимальність, що передбачає раціональний розподіл інвестиційних ресурсів відповідно до можливостей підприємства. Вибір напрямів інвестування має ґрунтуватися на аналізі альтернативних варіантів та визначенні найбільш ефективного з них з точки зору досягнення максимального економічного ефекту.

Третім принципом є економічна доцільність, яка полягає в тому, що будь-які інвестиційні рішення повинні забезпечувати перевищення отриманого результату над витратами. У сучасних умовах цей принцип набуває особливого значення через зростання вартості ресурсів та обмеженість фінансування.

Четвертий принцип — адаптивність (гнучкість) — передбачає здатність інвестиційної стратегії швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища. В умовах воєнного стану, економічної нестабільності та високих ризиків підприємства повинні оперативно коригувати свої інвестиційні рішення, мінімізуючи негативний вплив зовнішніх факторів.

П'ятий принцип — залученість персоналу, який підкреслює необхідність участі управлінського та виробничого персоналу у процесі розроблення та реалізації інвестиційної стратегії. Саме внутрішні фахівці підприємства володіють найбільш повною інформацією про його потенціал, що забезпечує більш обґрунтоване прийняття управлінських рішень.

Наступним принципом є безперервність розвитку, що передбачає постійний процес удосконалення інвестиційної діяльності підприємства. Досягнення одних стратегічних цілей повинно супроводжуватися формуванням нових, що забезпечує сталий розвиток підприємства в довгостроковій перспективі.

Останнім, але не менш важливим принципом є зворотний зв'язок, який передбачає оцінювання результатів реалізації інвестиційної стратегії та їх використання для коригування подальших управлінських рішень. Це дозволяє

уникнути помилок та підвищити ефективність інвестиційної діяльності підприємства.

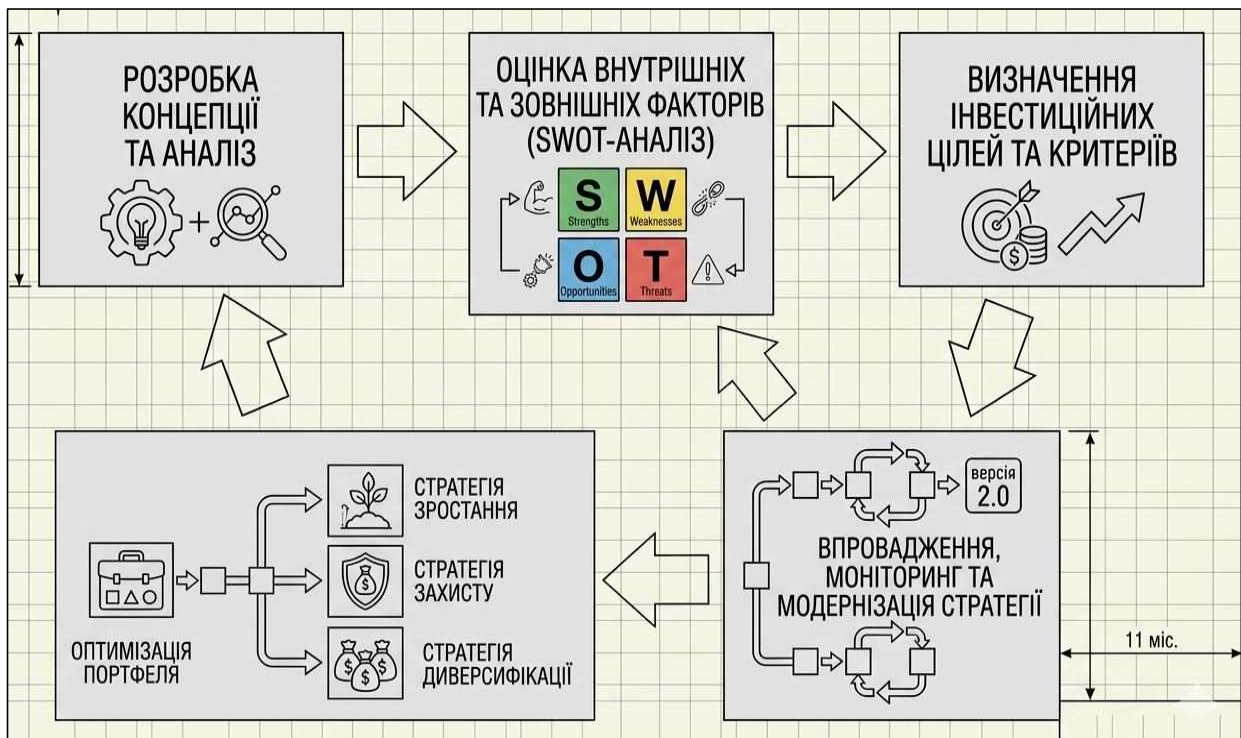

Рис.3.1. Схема формування інвестиційної стратегії

Джерело: розроблено автором на основі власних досліджень.

Зазначені принципи створюють основу для формування ефективної інвестиційної стратегії та визначають логіку її побудови. Разом із тим важливим є визначення етапів процесу розроблення інвестиційної стратегії.

У сучасних наукових дослідженнях, зокрема у роботах Рудя О.О., виділяються основні етапи формування інвестиційної стратегії підприємства, які можуть бути адаптовані до умов діяльності конкретного суб'єкта господарювання [29].

Першим етапом є визначення стратегічного горизонту, тобто встановлення часових меж реалізації інвестиційної стратегії. Це дозволяє сформулювати чітке бачення майбутнього розвитку підприємства та визначити пріоритетні напрями інвестування.

Другим етапом виступає комплексний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, що включає оцінювання інвестиційного клімату, конкурентного середовища, ресурсного потенціалу та

фінансового стану підприємства. Цей етап є основою для прийняття обґрунтованих стратегічних рішень.

Третім етапом є формування стратегічних цілей інвестиційної діяльності, які визначають напрями розвитку підприємства та очікувані результати інвестиційних проектів.

Наступний етап передбачає розроблення альтернативних варіантів інвестиційної стратегії та оцінювання їх ефективності. Це дозволяє обрати найбільш оптимальний варіант з урахуванням ресурсних можливостей підприємства та рівня ризиків.

Завершальним етапом є оцінювання ефективності розробленої інвестиційної стратегії, що передбачає аналіз її результативності та відповідності поставленим цілям.

Варто зазначити, що наведені етапи не є жорстко регламентованими та можуть змінюватися залежно від специфіки діяльності підприємства. У випадку ТОВ «Гормолзавод» доцільним є адаптація зазначеного підходу з урахуванням особливостей функціонування підприємства, його виробничої структури та ринкових умов.

Таким чином, формування інвестиційної стратегії підприємства в сучасних умовах є складним процесом, що потребує врахування широкого спектра факторів та застосування комплексного підходу. Відсутність єдиного універсального механізму формування стратегії зумовлює необхідність її індивідуалізації для кожного підприємства.

Узагальнюючи викладене, можна стверджувати, що ефективна інвестиційна стратегія повинна базуватися на принципах системності, адаптивності, економічної доцільності та безперервності розвитку. Її реалізація забезпечує підвищення конкурентоспроможності підприємства, зміцнення його фінансової стійкості та створює передумови для довгострокового економічного зростання.

Отримані теоретичні положення та методичні підходи є основою для подальшого обґрунтування практичних заходів щодо вдосконалення

інвестиційної діяльності ТОВ «Гормолзавод», які будуть розглянуті у наступних підрозділах.

3.2. Напрями вдосконалення інвестиційної стратегії підприємства ТОВ «Гормолзавод»

За результатами проведеного аналізу діяльності ТОВ «Гормолзавод» встановлено, що підприємство демонструє високий рівень використання свого виробничого та інвестиційного потенціалу. Водночас особливістю функціонування інвестиційної стратегії компанії є її відсутність у вигляді окремого формалізованого документа. На практиці вона реалізується як складова загальної стратегії розвитку підприємства через систему конкретних інвестиційних проєктів. Такий підхід забезпечує гнучкість управління, однак водночас створює певні ризики щодо системності та узгодженості стратегічних рішень .

У сучасних умовах функціонування економіки України, що характеризуються високим рівнем невизначеності, нестабільністю ринкового середовища та впливом воєнних факторів, питання формалізації інвестиційної стратегії набуває особливої актуальності. Відсутність чітко визначеного стратегічного документа може призводити до розпорошення ресурсів, суб'єктивності в ухваленні управлінських рішень та зниження ефективності взаємодії між структурними підрозділами підприємства.

У зв'язку з цим першочерговим напрямом удосконалення інвестиційної діяльності підприємства є розроблення та впровадження формалізованої інвестиційної стратегії. Такий документ повинен містити чітко визначені стратегічні цілі, часові горизонти їх досягнення, пріоритетні напрями інвестування та систему контролю за реалізацією інвестиційних проєктів. Формалізація дозволить підвищити прозорість управлінських процесів, забезпечити узгодженість дій різних підрозділів і зменшити ризики, пов'язані з

людським фактором.

Другим важливим напрямом є удосконалення організаційної структури управління інвестиційною діяльністю. Доцільним є створення окремої функціональної позиції інвестиційного менеджера або спеціалізованого підрозділу, відповідального за планування, реалізацію та моніторинг інвестиційних проєктів. Запровадження такої управлінської одиниці сприятиме підвищенню ефективності координації між підрозділами, зниженню ризиків неузгодженості дій та покращенню якості прийняття стратегічних рішень.

Важливим інноваційним напрямом розвитку підприємства є впровадження системи електронного документообігу (ЕДО). Незважаючи на використання сучасних логістичних і складських систем, таких як WMS і TMS, документообіг підприємства значною мірою залишається паперовим, що знижує оперативність управління та збільшує витрати. Використання традиційних паперових носіїв створює додаткові фінансові витрати, ускладнює процеси обробки інформації та знижує ефективність управління, особливо в умовах дистанційної роботи або кризових ситуацій.

З огляду на сучасні виклики, зокрема воєнний стан та необхідність оперативного прийняття управлінських рішень, впровадження електронного документообігу є стратегічно важливим кроком. Перехід до цифрових форматів дозволить суттєво скоротити час обробки документів, підвищити прозорість управлінських процесів та забезпечити швидкий доступ до інформації. Крім того, цифровізація дозволить зменшити ризики втрати даних і підвищити рівень інформаційної безпеки підприємства.

Практичні результати впровадження електронних систем управління документами свідчать про значне підвищення ефективності роботи підприємств, зокрема скорочення часу обробки документів більш ніж наполовину, зменшення витрат на паперові ресурси та підвищення продуктивності праці персоналу. Незважаючи на початкові витрати, впровадження таких систем є економічно доцільним у довгостроковій перспективі.

Наступним стратегічним напрямом розвитку підприємства є розширення виробничих потужностей. На даний момент ТОВ «Гормолзавод» досягає високих результатів завдяки використанню інноваційних технологій та модернізації обладнання. Проте в умовах зростання конкуренції та збільшення попиту на продукцію підприємство може зіткнутися з обмеженнями, пов'язаними з недостатністю виробничих площ.

Аналіз діяльності конкурентів свідчить про те, що значна частина підприємств галузі орієнтується на екстенсивний розвиток шляхом розширення виробничої бази. У зв'язку з цим для забезпечення довгострокової конкурентоспроможності ТОВ «Гормолзавод» доцільно поєднувати інтенсивний розвиток (інновації) з екстенсивним (розширення виробництва). Такий підхід дозволить підприємству збільшити обсяги виробництва, оптимізувати витрати та зміцнити свої позиції на ринку.

Окрему увагу слід приділити удосконаленню кадрової політики підприємства. Однією з ключових проблем є дефіцит робітничих кадрів, зокрема водіїв, експедиторів і вантажників, що пов'язано зі складними умовами праці та високою плинністю персоналу. У сучасних умовах конкуренції на ринку праці підприємствам необхідно приділяти більше уваги створенню комфортних умов праці та розвитку системи мотивації персоналу.

З метою підвищення привабливості підприємства як роботодавця доцільно реалізувати інвестиційні проекти, спрямовані на покращення соціальних умов праці, зокрема впровадження програм медичного страхування, забезпечення працівників спеціальним одягом, організацію транспортного забезпечення та харчування. Такі заходи сприятимуть зниженню плинності кадрів, підвищенню продуктивності праці та формуванню позитивного іміджу підприємства.

Важливим стратегічним напрямом розвитку підприємства залишається орієнтація на інновації. ТОВ «Гормолзавод» вже активно впроваджує інноваційні рішення, які дозволяють підвищити якість продукції, знизити витрати та створити конкурентні переваги. У майбутньому доцільно зберегти

даний вектор розвитку, зосередивши інвестиції на впровадженні сучасних технологій виробництва, автоматизації процесів та розробці нових видів продукції.

Особливістю інноваційної політики підприємства є те, що частина інвестиційних проєктів спрямована не на отримання миттєвого прибутку, а на формування довгострокових конкурентних переваг. Такий підхід є прогресивним і відповідає сучасним тенденціям розвитку міжнародного бізнесу, де інновації виступають ключовим фактором забезпечення стійкого розвитку.

Узагальнюючи викладене, слід зазначити, що вдосконалення інвестиційної стратегії ТОВ «Гормолзавод» має здійснюватися за такими основними напрямками: формалізація стратегічного управління інвестиціями, цифровізація бізнес-процесів, розширення виробничої бази, розвиток кадрового потенціалу та впровадження інноваційних технологій. Реалізація зазначених заходів дозволить підприємству підвищити ефективність інвестиційної діяльності, зміцнити конкурентні позиції на ринку та забезпечити стабільний розвиток у довгостроковій перспективі.

3.3. Економічне обґрунтування заходів щодо підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємства

У сучасних умовах функціонування підприємств в Україні, що супроводжуються нестабільністю економічного середовища, інфляційними процесами та високим рівнем ризиків, особливого значення набуває обґрунтування ефективності інвестиційних рішень. Для ТОВ «Гормолзавод», як інноваційно орієнтованого підприємства, ключовим напрямом підвищення ефективності інвестиційної діяльності є реалізація інвестиційного проєкту з впровадження системи електронного документообігу (ЕДО).

Даний проєкт спрямований на оптимізацію управлінських процесів,

зниження витрат та підвищення оперативності прийняття рішень, що особливо актуально в умовах цифровізації економіки та воєнного стану.

1. Визначення обсягу інвестиційних витрат.

Для впровадження системи ЕДО передбачено такі витрати:

Таблиця 3.1

Структура інвестиційних витрат на впровадження системи ЕДО

Стаття витрат	Сума, тис. грн
Придбання програмного забезпечення	450000,00
Налаштування та інтеграція системи	300000,00
Оцифрування архівних документів	250000,00
Навчання персоналу	100000,00
Інші витрати	50000,00
Загальний обсяг інвестицій	1150000,00

Джерело: розраховано автором на основі власних досліджень.

2. Оцінка економічного ефекту від впровадження проєкту.

Очікуваний ефект формується за рахунок:

- скорочення витрат на папір (≈ 600 тис. грн/рік);
- підвищення продуктивності праці ($\approx 15\%$);
- зменшення втрат документів;
- скорочення часу обробки документів.

Таблиця 3.2

Розрахунок річного економічного ефекту

Показник	Значення
Економія витрат на папір	600 тис. грн
Економія трудових витрат	400 тис. грн
Інші ефекти	200 тис. грн
Загальний ефект	1200 тис. грн/рік

Джерело: розраховано автором на основі власних досліджень.

3. Розрахунок показників ефективності інвестицій.

- Чистий приведений дохід (NPV).

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} - I_0 \quad (3.1)$$

де:

CF — грошовий потік (1200 тис. грн),

r — ставка дисконту (15%),

I₀ — інвестиції (1150 тис. грн),

n — 3 роки.

Розрахунок:

$$NPV \approx 1200/1,15 + 1200/1,15^2 + 1200/1,15^3 - 1150$$

$$NPV \approx 1043 + 907 + 789 - 1150 = 1589 \text{ тис. грн}$$

-Індекс рентабельності інвестицій (PI).

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}}{I_0} \quad (3.2)$$

$$PI = 2739 / 1150 = 2,38$$

-Період окупності.

$$PP = \frac{I_0}{CF} \quad (3.3)$$

$$PP = 1150 / 1200 = 0,96 \text{ року } (\sim 11 \text{ місяців}).$$

-Внутрішня норма дохідності (IRR).

$$IRR: NPV=0$$

$$IRR \approx 48-52\%$$

Таблиця 3.3

Підсумкові показники ефективності інвестиційного проєкту

Показник	Значення	Норма	Висновок
NPV	1589 тис. грн	>0	ефективний
PI	2,38	>1	доцільний
PP	0,96 року	<3 років	швидка окупність
IRR	~50%	>15%	високоефективний

Джерело: розраховано автором на основі власних досліджень.

Проведені розрахунки свідчать, що впровадження системи електронного

документообігу є економічно доцільним і високоефективним інвестиційним проєктом для ТОВ «Гормолзавод». Позитивне значення NPV, високий рівень IRR та короткий період окупності підтверджують доцільність реалізації проєкту навіть в умовах економічної нестабільності.

У результаті проведеного економічного обґрунтування заходів щодо підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «Гормолзавод» встановлено, що впровадження системи електронного документообігу є не лише економічно доцільним, але й стратегічно важливим рішенням для забезпечення сталого розвитку підприємства в сучасних умовах господарювання.

Розраховані показники ефективності інвестиційного проєкту, зокрема позитивне значення чистого приведенного доходу (NPV), високий рівень індексу рентабельності інвестицій (PI), значна внутрішня норма дохідності (IRR) та короткий період окупності, свідчать про високий рівень ефективності запропонованих інвестицій. Це підтверджує, що вкладення фінансових ресурсів у цифровізацію управлінських процесів дозволяє не лише компенсувати початкові витрати у короткостроковій перспективі, але й забезпечує формування стабільного економічного ефекту в майбутньому.

Особливого значення набуває той факт, що запропонований інвестиційний проєкт має комплексний характер впливу на діяльність підприємства. Окрім безпосереднього економічного ефекту, який проявляється у зниженні витрат та підвищенні продуктивності праці, впровадження системи електронного документообігу сприяє оптимізації управлінських процесів, підвищенню прозорості бізнес-процесів та зменшенню операційних ризиків. Це, у свою чергу, забезпечує підвищення рівня фінансової дисципліни та покращення якості управлінських рішень.

У контексті сучасних викликів, пов'язаних із воєнним станом, нестабільністю економічного середовища та необхідністю швидкої адаптації підприємств до змін, цифровізація діяльності набуває стратегічного значення. Впровадження електронного документообігу дозволяє забезпечити

безперервність бізнес-процесів навіть за умов обмеженого доступу до фізичної інфраструктури, що є критично важливим для підприємств, які функціонують в умовах підвищених ризиків.

Крім того, реалізація даного інвестиційного проєкту створює передумови для подальшого розвитку інноваційного потенціалу підприємства. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє інтегрувати різні функціональні підсистеми управління, що сприяє формуванню єдиного інформаційного середовища та підвищенню ефективності взаємодії між структурними підрозділами.

Не менш важливим є те, що впровадження цифрових технологій позитивно впливає на імідж підприємства, підвищує його інвестиційну привабливість та створює додаткові конкурентні переваги. У сучасних умовах інвестори все більше орієнтуються на підприємства, які впроваджують інноваційні рішення та демонструють здатність до адаптації в умовах цифрової трансформації економіки.

Водночас результати дослідження дозволяють зробити висновок, що підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємства повинно здійснюватися комплексно. Окрім впровадження окремих інвестиційних проєктів, важливим є вдосконалення системи стратегічного управління інвестиціями, розширення джерел фінансування, підвищення рівня управління ризиками та активізація інноваційної діяльності.

Таким чином, запропоновані заходи відповідають стратегічним цілям розвитку ТОВ «Гормолзавод» та сприяють підвищенню ефективності використання його інвестиційного потенціалу. Їх реалізація дозволить підприємству зміцнити свої позиції на ринку, підвищити рівень фінансової стійкості, забезпечити стабільне функціонування в умовах нестабільного зовнішнього середовища та створити передумови для довгострокового економічного зростання.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі здійснено комплексне теоретичне та прикладне дослідження процесів формування і реалізації інвестиційної стратегії підприємства в умовах сучасних економічних трансформацій, що відбуваються в Україні. Отримані результати дозволяють сформулювати низку узагальнених висновків, які мають як наукову, так і практичну значущість.

1. У ході дослідження систематизовано сучасні наукові підходи до трактування економічної сутності інвестицій та інвестиційної стратегії підприємства. Встановлено, що інвестиційна стратегія є невід'ємною складовою загальної стратегії розвитку підприємства, яка забезпечує ефективне управління фінансовими ресурсами, формування довгострокових конкурентних переваг та досягнення стратегічних цілей. Доведено, що в умовах нестабільності зовнішнього середовища інвестиційна стратегія повинна мати адаптивний характер, бути гнучкою та орієнтованою на інноваційний розвиток.

2. Узагальнено методичні підходи до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства, що дозволило визначити найбільш ефективні інструменти аналізу, зокрема горизонтальний аналіз фінансових показників та систему відносних коефіцієнтів. Обґрунтовано, що поєднання кількісних і якісних методів оцінювання забезпечує більш об'єктивне визначення фінансового стану підприємства, його інвестиційного потенціалу та перспектив розвитку.

3. Проведений аналіз діяльності ТОВ «Гормолзавод» показав, що підприємство займає стійкі позиції на ринку молочної продукції України та характеризується високим рівнем організаційно-економічного розвитку. Встановлено, що ключовими факторами його конкурентоспроможності є ефективна виробнича база, впровадження сучасних технологій, розвинена система логістики та високий рівень якості продукції.

4. За результатами стратегічного аналізу (SWOT та PEST) визначено, що найбільший вплив на діяльність підприємства здійснюють економічні фактори,

зокрема рівень інфляції, вартість ресурсів, валютні коливання та загальний стан економіки країни. Водночас підтверджено значний вплив технологічних факторів, що пов'язано з необхідністю постійного оновлення виробничого обладнання та впровадження інноваційних рішень. Соціальні та політичні фактори також мають суттєве значення, однак їх вплив є менш вираженим у порівнянні з економічними.

5. Оцінювання фінансового стану підприємства дозволило встановити позитивну динаміку основних показників його діяльності. Зокрема, спостерігається зростання обсягу активів, власного капіталу та рівня ліквідності, що свідчить про підвищення фінансової стійкості підприємства. Зменшення рівня боргового навантаження та покращення структури капіталу підтверджують здатність підприємства ефективно управляти своїми фінансовими ресурсами.

6. Аналіз показників рентабельності та ефективності інвестиційної діяльності засвідчив, що підприємство характеризується достатньо високим рівнем прибутковості та ефективним використанням інвестиційних ресурсів. Високий рівень окупності інвестицій, позитивні значення фінансових показників та стабільність результатів діяльності свідчать про доцільність реалізації обраної інвестиційної політики.

7. У роботі обґрунтовано необхідність вдосконалення інвестиційної стратегії підприємства шляхом її формалізації та систематизації. Встановлено, що відсутність чітко структурованої інвестиційної стратегії може призводити до зниження ефективності управління ресурсами та збільшення ризиків. Запропоновано основні напрями вдосконалення інвестиційної діяльності підприємства, серед яких: цифровізація управлінських процесів, розвиток виробничої інфраструктури, підвищення рівня кадрового забезпечення та активізація інноваційної діяльності.

8. Особливу увагу приділено обґрунтуванню інвестиційного проєкту впровадження системи електронного документообігу як одного з ключових напрямів цифрової трансформації підприємства. Результати розрахунків

підтвердили високу економічну ефективність даного проєкту, що проявляється у позитивному значенні чистого приведенного доходу, високому рівні внутрішньої норми дохідності та короткому періоді окупності. Це свідчить про доцільність інвестування в цифрові технології як важливий фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства.

9. Доведено, що в умовах сучасних викликів, зокрема воєнного стану, нестабільності економічної ситуації та глобальних трансформацій, інвестиційна стратегія підприємства повинна бути орієнтована на забезпечення стійкого розвитку, мінімізацію ризиків та підвищення гнучкості управління. Важливим є формування здатності підприємства швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища та ефективно використовувати наявні ресурси.

10. Узагальнюючи результати дослідження, можна зробити висновок, що ТОВ «Гормолзавод» має значний потенціал для подальшого розвитку та підвищення ефективності інвестиційної діяльності. Реалізація запропонованих заходів дозволить підприємству не лише зміцнити свої позиції на внутрішньому ринку, але й розширити можливості виходу на міжнародні ринки, підвищити рівень прибутковості та забезпечити довгострокову фінансову стабільність.

11. Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх використання у діяльності підприємства для вдосконалення інвестиційної політики, підвищення ефективності управління ресурсами та формування стійких конкурентних переваг. Запропоновані рекомендації можуть бути застосовані не лише в діяльності ТОВ «Гормолзавод», але й іншими підприємствами агропродовольчого сектору.

Таким чином, проведене дослідження доводить, що ефективне формування та реалізація інвестиційної стратегії є ключовою передумовою забезпечення сталого розвитку підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та адаптації до сучасних економічних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архітектоніка публічного інвестування соціально-економічного розвитку регіонів : монографія / наук. ред. І. З. Сторонянська. - Луцьк : Вежа-Друк, 2025. - 416 с.
2. Бланк І. О. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. - Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2001. - 448 с.
3. Бланк І. О. Основи фінансового менеджменту. К.: Ніка Центр, 2009. – 1374 с.
4. Височин Є.В. Сучасні підходи та методи оцінювання інвестиційної привабливості підприємств. Економіка. Фінанси. Право. 2025. № 6. URL: <https://doi.org/10.37634/efp.2025.6.6> (дата звернення: 19.01.2026).
5. Воронка О.З. Формування інвестиційної стратегії в умовах кризових ситуацій для забезпечення інноваційно-безпекового потенціалу підприємства. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 8. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16971013> (дата звернення: 16.01.2026).
6. Галько Л. Р. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. Економіка та суспільство. 2021. № 31. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-63> (дата звернення: 19.01.2026).
7. Гудзь Ю., Карпенко В. PEST-аналіз в системі маркетингового аналізу аграрних підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. 2024. С. 260-264. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wpcontent/uploads/2023/07/2023-318-40.pdf> (дата звернення: 21.01.2026).
8. Дані аналітиків «Інфагро». URL: <https://infagro.com.ua/ua/> (дата звернення: 03.02.2026).
9. Державна служба статистики України. URL: <https://data.gov.ua/organization/derzhavna-sluzhba-statystyky-ukrayiny> (дата звернення: 02.02.2026).
10. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О. , Тютюнник Ю. М.

Економічний аналіз: навч. посіб. - Полтава : РВВД ПДАА, 2018. - 290 с.

11. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII від 31.10.2025р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 14.01.2026).

12. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 р., № 40 – IV від 31.03.2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 13.01.2026).

13. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. – Одеса : «Атлант ВОИ СОИУ», 2018. – 184 с.

14. Ковальська Л.Л., Кривов'язюк І.В. Економіка підприємства: підручник. - Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. - 700 с.

15. Копитко М. І. Управління інноваціями та інвестиціями: навчальний посібник у схемах і таблицях. - вид. 2-ге, допов. і перероб. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 296 с.

16. Майор О. В., Виклюк М. І., Ліщинський А. М., Кульбіда Л. С. Деякі практичні аспекти підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємства. Економіка і управління. 2023. № 2. С. 57-64. URL: <http://dspace.e-u.edu.ua/handle/123456789/349> (дата звернення: 03.03.2026).

17. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність. Навчальний посібник. - К.: ЦНЛ, 2019. - 472 с.

18. Маковоз О.С., Крайня Д.Р., Обуховський О.В. Фактори інвестиційної стратегії в системі підвищення конкурентоспроможності підприємства. Економіка та управління підприємствами. 2021. Вип. 5(32). С. 70–75. URL: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.32-10> (дата звернення: 10.01.2026).

19. Новаковська І.О., Мединська Н.В., Бавровська Н.М. Інвестиційний аналіз : навчальний посібник. Ч. 1. - К. : Видавничий центр НУБіП України, 2024. - 323 с.

20. Офіційний вебсайт ТОВ «Гормолзавод» URL: <https://gormolzavod-odessa.com.ua/> (дата звернення: 06.02.2026).

21. Офіційні дані ТОВ «Гормолзавод» URL:

https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/38477517/ (дата звернення: 06.02.2026).

22. Патлай В. І. Формування інвестиційної стратегії при реалізації програм реструктуризації підприємства. Економіка і управління. 2024. № 2. С. 54 – 60. URL: https://cms.economics-management.e-u.edu.ua/uploads/1_10_d1dd3842f2.pdf (дата звернення: 16.01.2026).

23. Петрашевська А., Колонтай С., Романюк В. Методи оцінки рівня інвестиційної привабливості підприємства в повоєнний період. Економічний простір. 2024. № 191. С. 345–347. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-57>. (дата звернення: 14.03.2026).

24. Піжук О. І. Стратегія підприємства : навч. посіб. - Львів : Видавець Марченко Т. В., 2025. - 392 с.

25. Податковий кодекс України URL : <https://www.tax.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/kodeksi/74586.html> (дата звернення: 14.01.2026).

26. Польова Н., Новосад І., Біляк А. Інвестиції як фактор технологічного оновлення та підвищення ефективності діяльності підприємства. Розвиток міста. 2024. № 2 (02). С. 87–91. URL: <https://doi.org/10.32782/city-development.2024.2-11>. (дата звернення: 07.03.2026).

27. Проскурніна Н., Чорноморд Є. Методи та підходи до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства. Економіка України. 2022. № 4 (725). С. 28–36. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.04.028> (дата звернення: 19.01.2026).

28. Романів А., Ситник Й. Особливості розроблення інвестиційних стратегій в підприємстві. Економіка та суспільство. 2024. № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-66>. (дата звернення: 09.03.2026).

29. Рудь О.О. Формування інвестиційної стратегії в процесі економічного розвитку підприємства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2024. № 3 (74) т.35. С. 27 – 34. URL: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-3-5> (дата звернення: 16.03.2026).

30. Седікова І. О., Палвашова Г. І., Асауленко Н. В. Інвестиційна стратегія

– інструмент формування стійких конкурентних переваг підприємств. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Том 9. № 2. С. 90 – 95. URL: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-15> (дата звернення: 15.03.2026).

31. Ситник Й.С., Романів А.В. Особливості розроблення інвестиційних стратегій в підприємництві. Економіка та суспільство. 2024. Вип. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3410> (дата звернення: 11.01.2026).

32. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / МВС України,. Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС,. 2021. -208 с.

33. Томецький В. Внутрішнє регулювання інвестиційної діяльності підприємства. Київський економічний науковий журнал. 2025. № 9. С. 266–269. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-9-35>. (дата звернення: 11.03.2026).

34. Чернишов В.В. Напрями розвитку інвестиційної діяльності підприємств. Modern Economics. 2021. № 26. С. 167–172. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/working-out-the-development-of-investment/> (дата звернення: 11.01.2026).

35. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. у схемах і табл. - Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2022. - 224 с.

36. Drucker P. F. Management: Tasks, Responsibilities, Practices. New York : Harper & Row, 1973. 839 p.

37. Porter M. E. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. New York : Free Press, 1980. 396 p.

38. Van Horne J. C., Wachowicz J. M. Fundamentals of Financial Management. 13th ed. Harlow : Financial Times / Prentice Hall, 2008. 744 p.